

OGLEDALO

NEZAVISNI NAUČNO PUBLICISTIČKI MAGAZIN

BROJ: 2 ISSN 1840-0205

5.00 KM

▶▶ Načela razgovora kroz prizmu kur'anskog morala ▶▶ Ibrahim, a. s., bio je hanif musliman

**IDEALNI ŽIVOT KOJI ĆE SE ŽIVJETI
ZA VRIJEME MEHDIJA:**

ZLATNA ERA

Ashabi-Kehf, Isaovi učenici,
Muhammedovi, a. s.,
ashabi i Mehdijsvi pomoćnici:

▶▶ **MLADI U KUR'ANU**

▶▶ **Feljton:
Globalno masonstvo II**

▶▶ **Proživljenje poslije smrti**

▶▶ **Grad Irem**

▶▶ **Nepoznate mudrosti u vjetru**

**POKLON
VCD**

STVARANJE
KOSMOSA

VCD

U pripremi ovog CD-a
konstata su djela Haruna Jahye

9 771840 020008

shv2 net

nezavisni naučno publicistički magazin

Sarajevo, H. Kreševljakovića 61/2
Tel-fax: +387 33 216 259

IZDAVAČ
Bosancica – print d.o.o.

DIREKTOR
Nedžad Latić
(nel@bih.net.ba)

ZA IZDAVAČA
Hadžib Šišić

DESIGN
Global Publishing

REDAKCIJA
Nedžad Latić, glavni urednik,
Enver Ibrahimkadić, odgovorni urednik
i prevodilac sa turskog,
Džemaludin Latić, komentator,
Edina Sudžuka, urednica dokumentarnih filmova
Emira Džananović, skeretarica u redakciji,
Omer Resulović, lektor,
Muharem Đulić i Elvedin Đulović,
marketing i distribucija,
Šefket Zukić, distributer za Evropu.

WEB POSLUŽITELJ
Ediba Rizvanbegović
www.bosancica.com info@bosancica.com
www.harunyahyahib.com

List izlazi mjesečno
ISSN 1840-0205

Štampa: San Ofset / novembar 2004
Cendere Yolu No: 23
Ayazaga Istanbul / Turkey
Tel: +90 212 2892424

Mišljenjem Ministarstva nauke, obrazovanja, kulture i sporta FBiH broj:
04-15-4103/04 list je oslobođen plaćanja poreza na promet i usluga.

PRETPLATA

Za 6 mjeseci u BiH 30 KM, za EU 30 EUR, za SAD 36 US dolara, za Australiju 42 AUST dolara; za 12 mjeseci u BiH 60 KM, za EU 60 EUR, za SAD i Kanadu 72 US dolara, za Australiju 84 AUST dolara; NASLOV I BROJ ŽIRO RAČUNA U KORIST KOJEGA SE UPLAĆUJE PRETPLATA U ZEMLJI I INOZEMSTVU: *Bosancica print*; H Kreševljakovića 61/2, Sarajevo ŽIRO RAČUN: 129 101 1000 235292 (SWIFT BACXBA 22) HVB Central profit banka dd Sarajevo.

Informacije za pretplatu na telefon:
+387 33 216 259, GSM: +387 61 557 309

Cijena primjerka za BiH 5 KM; za EU 5 EUR;
za SAD i Kanadu 6 US; za AUST 7 AUST S..

SADRŽAJ

2 ČINJENICE STVARANJA

IDEALNI ŽIVOT KOJI ĆE SE
ŽIVJETI ZA VRIJEME

4 MEHDIJA: ZLATNA ERA

16 NEPOZNATE MUDROSTI U VJETRU

20 GRAD IREM

22 IBRAHIM, A.S., BIO JE HANIF MUSLIMAN

26 FENOMENI KUR'ANA

28 NAČELA RAZGOVORA KROZ PRIZMU KUR'ANSKOG MORALA

32 MLADI U KUR'ANU

36 FELJTON: GLOBALNO MASONSTVO II

44 PROŽIVLJENJE POSILIJE SMRTI

1

Svijet čudesnih bića

LASTAVICE KOJE BEZ PRESTANKA U ZRAKU MOGU PROVESTI PET GODINA

Jedna vrsta lastavica (Sooty Terns) bez zastajkivanja može letjeti pet godina. Ako se, imajući u vidu da u minuti naprave 150 zamaha krilima, napravi proračun, ustanovit će se da ova vrsta lastavica načini 400 milijardi zamaha krilima prije no što se spusti na zemlju. Ove ptice se hrane u toku leta, a isto tako i spavaju; na zemlju se spuštaju samo radi parenja. Onaj Koji je ove ptice stvorio sa ovakvom strukturom koja im omogućava da toliko dugo vremena provedu u zraku je Gospodar svjetova, Uzvišeni Allah, dž. š. U jednom kur'anskom ajetu na slijedeći način sreće pažnju na ptice koje bez muke lete nebeskim prostranstvima:

Zar oni ne vide kako ptice u prostranstvu nebeskom bez muke lete, njih samo Allah drži. To su, zaista, dokazi ljudima koji budu vjerovali. (An-Nahl, 79)

I stvaranje vas i životinja koje je razasuo dokazi su za ljude koji su čvrsto ubijeđeni. (Al-Džasija, 4)

JESTE LI ZNALI?

2

Ljudsko tijelo

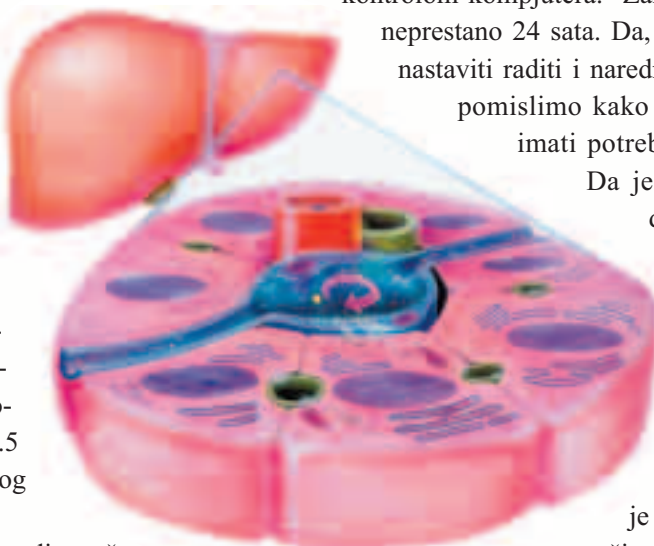
SISTEM KOJI NEMA POTREBU SERVISIRANJA: JETRA

U ljudskom tijelu postoje dva krvna suda koji dovode krv do jetre: arterija jetre i vratna vena. Ova dva krvna suda se kroz jetru odvajaju na tanke grane koje idu putevima što liče na otškrinuta vrata. Uz pomoć ovih sudova, kroz jetru u minuti prođe po 1.5 litra krvi. To, pak, znači da u toku jednog sata kroz jetru prođe 90 litara krvi, a u toku jednog dana 2.160 litara. Osim toga, u toku 70-ogodišnjeg prosječnog ljudskog života, u jetru, putem ishrane, uđe 1.5 tona proteina i 12.5 tona ugljenog hidrata.

Ovaj se sistem, koji neprestano radi, može zamisliti u vidu jednog veoma velikog postrojenja ili

ogromne rafinerije opremljene sistemima komande pod kontrolom kompjutera. Zamislimo da ova rafinerija radi neprestano 24 sata. Da, povrh toga, mora, bez pauze, nastaviti raditi i naredni dan. Sasvim je prirodno da pomislimo kako će postrojenja ove rafinerije imati potrebu za povremeno repariranje.

Da je prethodno spomenut sistem doista jedna rafinerija ili moderni razvijeni aparat, onda bi se jednom sedmično aparat morao zaustaviti na nekoliko sati, da bi se pregledalo da li ima oštećenih dijelova. Međutim, to nije slučaj i za našu jetru. Uzvišeni je Allah, dž. š., našu jetru stvorio na način da ovaj težak proces može obavljati bez prestanka.

3

Životinjski svijet ALARMNI SISTEM JELENA

Kada shvate da se nalaze u nesigurnom okruženju, jeleni odmah počnu jednom od prvih nogu lupati o zemlju i na taj način ostale jelene izvještavaju o opasnosti. Ako, pak, shvate da je opasnost veoma blizu, u tom slučaju oni hem lupaju jednom nogom, hem i ukrućuju rep i, u vidu klatna, počinju njime mahati. Ova se simpatična bića, koja su, zbog svoje nježne građe, veoma često žrtve krvočnih životinja, štite i tako što se kreću u krdima. Milostivi i Samilosni Allah, dž. š., je Onaj koji ovim životinjama daje instikt međusobne zaštite. U jednom kur'anskom ajetu Svevišnji na slijedeći način saopćava Svoju kontrolu nad svim živim bićima:

"Ja se uzdam u Allaha, u moga i vašega Gospodara! Nema nijednog živog bića koje nije u vlasti Njegovoj; Gospodar moj zaista postupa pravedno." (Hud, 56)

Biljni svijet

SURADNJA IZMEĐU SMOKVE I DIVLJE PČELE

4

Vrsta smokvinog drveta, koje se uzgaja u Borneu, živi u svojevrsnom savezu sa jednom vrstom divljih pčela. Smokve predstavljaju sigurno sklonište za jaja koja polažu divlje pčele. Zauzvrat tome, prenošenjem polena, divlje pčele pomažu u oplodnji smokve.

Uporedo sa sazrijevanjem smokve sazrijeva i larva divlje pčele koja je pohranjena u smokvu. Nakon nekoliko sedmica iz jaja izlaze mužjaci divljih pčela, slijepi i bez krila. Prolazeći kroz zidove ženskog organa cvijeta, mužjak pčele ulazi unutra i pari se sa ženkom divlje pčele, koja se tu nalazi. Posljednji zadatak u kratkom životu mužjaka divlje pčele je otvaranje izlaznog tunela za svoju ženku. Nakon što izađu na površinu, mužjaci, uglavnom, odmah umiru. Prenosjenjem polena, kojeg je uzela sa muškog cvijeta, koji se nalazi u smokvi u koju je položila jaja, bremenita ženka divlje pčele ih vezuju jedan za drugi. Preljetanjem sa drveta ne kome se nalazi na drugo stablo, ulazi u donji dio nezrele smokve u kome se nalazi ženski

organ. Napreduje kroz labirinte u smokvi. U ženske organe svakog cvijeta do kojeg dopiru jajnici polaže po jedno jaje i cvijetne polene razmazuju po svim mjestima. Poput mužjaka, i ženka divlje pčele umire nakon što okonča svoju misiju. Iz jaja koja je popožila ženka divlje pčele se nakon izvjesnog vremena pojavljuju mlade divlje pčele. Prekrivene polenovim prahom, one, također, izlaze vani kroz tunel koji je ranije otvoren od strane mužjaka divlje pčele. I, radi nastavljanja lanca oplodnje, prelaze na drugu smokvu. (*National Geographic*, april 1997 str. 41)

Apsolutno je nemoguće da divlje pčele same pronađu jedan ovakav metod, da svojevoljno donesu odluku o formiranju ovog lanca i da tome područje ostale pčele. Krajnje je očito da je sistem oplodnje smokve specijalno kreiran na način da živi zajedno sa divljom pčelom.

Nesumnjivo, ovaj savršeni dizajn pripada Uzvišenom Allahu, dž. š., Gospodaru svjetova.

Kao što nam je to Muhammed, a. s., saopćio, zlatna era jedna je radosna dunjalučka najava Dženneta, jedna izuzetna Allahova dobrota prema vjernicima. Ovaj

IDEALNI ŽIVOT KOJI ĆE SE ŽIVJETI ZA VRIJEME MEHDIJA:

U hadisima Muhammeda, a. s., iznose se mnoga detaljna saznanja i išareti o ahiri-zemanu, periodu koji će nastupiti pred smak svijeta. Prema saznanjima koja je dao Muhammed, a. s., u ovom će se periodu, jedan za drugim, desiti mnogo značajnih događaja. U prvoj će fazi ahiri-zemana vladati velika iskvarenost i nered, a što se tiče druge faze, u njoj će, uporedo sa zaživljavanjem istinskog vjerskog morala, svijetom vladati mir i spokojstvo.

U prvoj fazi ahiri-zemana će se, zbog određenih filozofskih sistema, koji, ne želeći prihvatiti postojanje Boga, propagiraju ateizam, među ljudima desiti jedna velika degeneracija. Čovječanstvo će se udaljiti od činjenice stvaranja, a u ishodu toga nestat će velika moralna izopačenost i duhovna praznina. Desit će se velike katastrofe, ratovi i bol, da bi okončali s tim nedaćama, svi će tražiti odgovor na pitanje: "Kako ćemo se spasiti?"

Većina od ovih događaja, koji su u hadisima Muhammeda, a. s., saopćeni kao predznaci ahiri-zemana, danas se realizirala, i to upravo na način kako je i najavljeno. A to što se u posljednje vrijeme u svijetu povećanim intenzitetom dešavaju ratovi i sukobi, teror, primjena sile, anarhija i metež, pokolji i torture samo je jedan pokazatelj da se nalazimo u

prvoj etapi ahiri-zemana.

Prema saznanjima iz Vjerovjesnikovih hadisa, Allah, dž. š., će, nakon ovog mračnog perioda, čovječanstvo spasiti od meteža ahiri-zemana i podariti mu jedan veliki spas i izbavljenje. Da bi na Pravi put uputio one koji su se udaljili od primjernog morala, zajednice koje su doživjele degeneraciju, Allah, dž. š., poslat će Svoga roba superiornog morala, koji nosi atribut "**Mehdi**", odnosno "**onaj koji vodi na Pravi put**". Glede hadisa Muhammeda, a. s, i saopćenja islamskih alima, Mehdi će, u tom smislu, na sebe preuzeti tri velike obaveze. Mehdi će, prije svega, osigurati idejno pobijanje filozofskih sistema koji podržavaju ateizam i protive se priznanju Božijeg postojanja. S druge strane, islam će dovesti u njegov temeljni oblik, kakav je saopćen Kur'anom i sunetom Vjerovjesnika. Čišćenjem islama od svih devijacija i novotarija osigurat će zaživljavanje istinskog kur'anskog morala. Naći će rješenje svih nereda, socijalnih problema i nevolja u kojima se čovječanstvo bude nalazilo u toku prvog perioda ahiri-zemana; bit će povod da cijelim svijetom zavlada mir, spokoj, blagostanje i uzoran moral.

Što se tiče Isaa, a. s., koji će u istom, Mehdijevom, periodu drugi put doći na zemlju, on će se, prije svega, obratiti kr-

je period, kojem će, zbog njegovog izobilja, berićeta, svakojakog komfora i spokoja, težiti svaki musliman, izvanredna ovosvjetska nagrada za one koji vjeruju.

ZLATNA ERA

šćanskom i jevrejskom svijetu i pozvati ih da se oslobode praznovjerja u koja su zapali i da se ponašaju prema načelima kur'anskog morala. Uporedo s kršćanskim pokoravanjem Isau, a. s., islamski i kršćanski svijet ujediniti će se u jednoj vjeri i svijetom će zaživjeti period jednog velikog mira, sigurnosti, blagostanja i prosperiteta zvani "zlatna era".

Ovaj blagoslovljeni period, za kojim je čovječanstvo stoljećima čeznulo, će, glede saznanja koja dobijamo iz hadisa, trajati više od pola stoljeća i bit će period nalik "asri-saadetu", koji je bio u vrijeme Muhammeda, a. s. Život u zlatnoj eri bit će toliko lijep da će svi željeti živjeti u njemu; ljudi neće biti svjesni kako vrijeme protječe, da bi se što više okoristili ovim ljepotama; od Allaha, dž. š., tražit će da im produži živote. Ova žudnja za zlatnom erom se na slijedeći način saopćava u hadisima Muhammeda, a. s.:

U njegovo će vrijeme odrasli govoriti: "Kamo sreće da sam mlađi", a mlađi: "Kamo sreće da sam stariji."¹

Naim b. Hammad prenosi od Ibn Abas:

Mehdi je mlađić iz našeg Ehlibejta. Naši starci ga neće doživjeti, a mlađi će mu se nadati.²

"Vrijeme će biti toliko pravedno da će mrtvi u mezarima zavidjeti živima..."³

U hadisima Vjerovjesnika saopćava se da će ljudi biti pokorni Mehdiu, veoma cijenjenom čovjeku koji će biti povod spasu ljudi i na dunjaluku i na ahiretu, te su date naznake svih ovih dobroti koje će zaživjeti u njegovom periodu:

Ibni Ebu Šejbe i Naim b. Hammad prenijeli su u svom djelu pod nazivom *Fiten*, a Ibn Madže i Ebu Naim od Ibni Mesuda slijedeće riječi:

On će (Mehdi) biti vlasnik Zemlje i Zemlju, koja je prije njega bila ispunjena presijama i zulumom, ispuniti će pravdom. Ko ga od vas doživi neka mu se pridruži, neka dođe pa makar morao puzati po snijegu, zato što je on Mehdi.⁴

Sve one ljepote koje je Allah, dž. š., u Kur'anu obećao vjernicima, ljudi će moći iskusiti u ovom periodu. U jednom kur'anskom ajetu Allah, dž. š., na slijedeći način saopćava da će vjernike i na ovom svijetu nagraditi lijepim životom:

Onome ko čini dobro, bio muškarac ili žena, a vjernik je, Mi ćemo dati da proživi lijep život i, doista, ćemo ih nagraditi boljom nagradom nego što su zaslužili. (En-Nahl, 97)

Svijet će u zlatnoj eri biti preplavljen pravdom

Kur'anskim ajetom: "O vjernici, dužnosti prema Allahu izvršavajte, i pravedno svjedočite! Neka vas mržnja koju prema nekim ljudima nosite nikako ne navede da nepravedni budete! Pravedni budite, to je najbliže čestitosti, i bojte se Allaha, jer Allah dobro zna ono što činite!" (El-Maida, 8) Allah, dž. š., naredio je vjernicima da postupaju pravedno. Neprikosnovena pravednost, koja isključuje bilo kakve dvojne standarde među ljudima, koja je na strani jedino istine i prava, jedan je od imperativa kur'anskog morala. Međutim, kako je to Pejgamber saopćio, ljudi će se u ahiri-zemanu udaljiti od ovog morala saopćenog Kur'anom, svijetom će do krajnjih granica zavladati nepravda. Upravo, ratovi, sukobi, koji su danas uočljivi na svim stranama svijeta, poginuli, ranjeni i osakaćeni, prognani iz svojih domova, izbjeglice koji kilometrima pješače tražeći utočište, nezbrinuta djeca koja spavaju po ulicama, napušteni stari, kojima je potrebna pomoć i održavanje, jasan su pokazatelj da se pravda ne primjenjuje onako kako treba.

Ali, uporedo s pojavljivanjem Mehdiya prestat će i ova situacija koja trenutno vlada. Cijelim će svijetom zavladati okruženje neviđene pravednosti. U hadisima Muhammeda, a. s., se na slijedeći način ističe ovo okruženje pravednosti koje će vladati u vrijeme Mehdiya:

...Mehdi ovog ummeta bit će od Hasana i Husejina. Kada svijet ostane u potpunom neredu, kada se pojave smutnje, kada se putevi presjeku, kada jedni napadnu druge, kada stariji ne budu milostivi prema mladima, kada odrasli prema odraslima ne budu postupali dostojanstveno, Allah, dž. š., tada poslati nekoga

ko će, iskorjenjivanjem neprijateljstva među njima, osvojiti utvrđenja njihove zablude i ko će u ahiri-zemanu na nogama držati vjeru, kao što sam je prethodno ja držao, ko će prethodno zulumom ispunjen dunjaluk ispuniti pravdom.⁵

Kada bi ostao jedan dan dunjalučkog života, Allah, dž. š., produžio bi taj dan, tj. poslao bi jednog čovjeka od mog Ehli-bejta. Njegovo je ime poput mog imena. Ime njegovog oca jeste kao ime mog oca.

Dunjaluk, koji je ispunjen zulumom i grijesima, bit će nakon njegovog dolaska preplavljen pravdom.⁶

Njegova će pravda prekriti svako mjesto i među ljudima će se ophoditi sa sunneti-senijje.⁷

Ratovi, teror, sukobi i anarhija, koji će vladati u mnogim dijelovima svijeta, prestat će u vrijeme Mehdiya

Dvadeseto stoljeće, koje smo ostavili iza sebe, spominje se kao "stoljeće ratova", a XXI stoljeće, u kojem se nalazimo, opet je započelo u znaku ratova i terorističkih napada koji se još uvijek nastavljaju širom svijeta. Nijedna država danas nije sigurna od terora. Pored terorističkih napada, koji u fokusu imaju nevine ljude, unutarnjih sukoba, kidnapiranja ljudi, otimanja aviona, podmetanja požara, diverzija, terorističkih bombaških napada širom svijeta, od Evrope do Amerike, od Azije do Afrike, u enormno velikom usponu su i individualni slučajevi primjene sile s kojima se susrećemo u svakodnevnom životu. Danas, od SAD-a, do afričkih država kao što su Angola, Uganda, Nigerija, od evropskih država kao što su Engleska, Španija, Francuska do azijskih država kao što su Šri Lanka, Tajland, Japan, od bliskistočnih do država Latinske Amerike u mnogim državama teror odnosi na hiljade života i prouzrokuje velike materijalne gubitke. Ljudi se s terorom susreću u sasvim neočekivanim trenucima, dok sjede u svojim domovima, dok gledaju kinopredstavu, dok šetaju trgovačkim centrima, prilikom putovanja autobusom ili u vrijeme dok rade na svom radnom mjestu. To što je terorizam ušao čak u civilne domove, kod ljudi je, sasvim prirodno, proizveo napetost, nespokoj-

stvo, strah i zabrinuto iščekivanje. Ljudi se ustručavaju ući u mnogoljudna okruženja, koristiti sredstva javnog prijevoza; svakodnevnici je život postao nepodnošljiv. Ukratko, terorizam cijelom svijetu priređuje velika razaranja; na ljudske živote čini veoma negativne utjecaje. Muhammed, a. s., opisao je na slijedeći način ovo okruženje koje će vladati u ahiri-zemanu:

A na kraju će se dogoditi nevolje, smutnje i niz loših stvari koje vam se neće svidjeti. Usljedit će takvi neredi, jedan iza drugog, da će, zbog toga što će potonji biti veći, oni prethodni izgledati lahki i sitni.⁸

Međutim, glede, opet, saopćenja Muhammeda, a. s., nakon ovog mračnog perioda ispunjenog strahom i silom, Allah, dž. š., dovest će, pomoću Mehdića, cijelo čovječanstvo do velikog spasa. Nestat će svih smutnji, ratova, pokolja, terora, sile i anarhije; na njihovo će mjesto doći period ispunjen srećom, mirom i spokojstvom. U hadisima se na slijedeći način ističe da će Mehdi "spriječiti smutnje":

"Neće nestati dana i noći dok ne dođe jedan predstavnik mog Ehli-bejta, kojem neće biti teško spriječiti smutnje i koga ni ubijanje neće moći prisiliti na odustajanje..."⁹

"Ukazat će se prašnja, dimna i jedna mračna fitna. Nju će slijediti druge sve dok se od mog Ehli-bejta ne pojavi jedna osoba koja će se zvati Mehdi. Ukoliko to doživiš, pokori mu se i budi od onih koji su pronašli Pravi put."¹⁰

Prestat će praksa zasnovana na zulumu i torturama

Svi vjerovjesnici koji su dolazili tokom historije donosili su zajednicama u kojima su živjeli mir i pravdu; njihov je dolazak bio povod za prestanak zulumu i nasilja u njihovom narodu. Ova se odlika vjerovjesnika na slijedeći način ističe u Kur'anu:

Svaki narod imao je poslanika. I kad poslanik njihov dođe među njih, nji-

ma će biti pravedno presuđeno, nasilje im neće biti učinjeno. (Junus, 47)

U periodu kada dođe na zemlju, i Mehdi će posjedovati ovu odliku i, s Božijom pomoći, bit će povod za prestanak svih zulumu, tortura i tiranijske prakse na zemlji. Ovu situaciju koja će se desiti u zlatnoj eri Muhammed, a. s., je saopćio na slijedeći način:

Ispunit će zemlju pravdom i čestitošću, kao što je bila ispunjena zulumom i torturom¹¹;

Zemlja će, namjesto zulumu i tortura, biti ispunjena pravdom.¹²

A u drugom svom hadisu Muhammed, a. s., saopćio je da će u ovom periodu prestati i sve prakse zasnovane na ropstvu, i da će svi robovi dobiti slobodu:

...robove će, plaćanjem njihove cijene, uzeti od njihovih vlasnika i osloboditi ih.¹³

Socijalna pravda provodit će se na najljepši način

Socijalne nepravde koje su vidljive na mnogim mjestima svijeta produkti su moralne degeneracije izražene u vidu egoizma, razmišljanja o ličnim interesima, te u vidu gubitka osjećaja za pomaganje i solidarnost. Dok jedan dio ljudi vodi borbu sa siromaštvom, drugi koriste privilegije koje im pruža njihovo bogatstvo. Prema tome, bogati se u većoj mjeri koriste pravdom, daju sebi za pravo da se smatraju superiornijim nad siromašnim i rade na tome da mehanizme pravde usmjeravaju u smjeru svojih interesa. Moral koji iskazuju ovi ljudi is-

tiče se u
Kur'anu na
slijedeći način:
**A nije tako! Vi
pažnju siročetu ne
ukazujete, i da se puki
siromah nahrani - jedan
drugog ne nagovarate, a
nasljedstvo pohlepno jedete i
bogatstvo pretjerano volite.**
(El-Fadžr, 17-20)

A u svjetlu kur'anskog morala, kao što je to i saopćio ajetom **"...svjedočite Allaha radi, pa i na svoju štetu ili na štetu roditelja i rođaka, bio on bogat ili siromašan, ta Allahovo je da se brine o njima! Zato ne slijedite strasti - kako ne biste bili nepravedni..."** (En-Nisa, 135), Allah, dž. š., naređuje pravedno postupanje među ljudima, bez pravljenja podvojenosti i razlika između bogatih i siromašnih.

Pored toga, u određenim zajednicama veliki značaj imaju komponente kao što su jezik, rasa, etnički korijeni, to može imati utjecaj na odluke onih koji provode pravdu. Međutim, cilj postojanja različitih rasa i naroda nisu sukobi i ratovi već kulturno bogatstvo. Ova raznolikost jedna je od ljepota u Allahovom stvaranju. Prema kur'anskom moralu, kod Allaha, dž. š., superiornost među ljudima mjerljiva je jedino intenzitetom njihove vjere i dubinom njihove bogobojznosti. Prema tome, to što će kur'anski moral vladati cijelim svijetom jedini je i najljepši put uklanjanja socijalne nepravde nastale u ishodu nedostatka ovakvog poimanja u svijetu. Islamski moral opisan u Kur'anu podrazumijeva pravičnost, suosjećajnost, merhamet; zahtijeva pomaganje onome kome je pomoć potrebna, isključujući, pri tome, razliku između bogatih i siromašnih. Istinska pravičnost, prema Kur'anu, jeste pravičnost koja vodi računa jedino o Allahovom zadovoljstvu, koja se osigurava bogobojžnošću. Kada se u fokusu ima jedna takva pravičnost, onda će se samo donositi odluke koje su na strani pravde, i pri tome nikakvog utjecaja neće imati individualni interesi, ni prijateljstva, ni neprijateljstva, niti individualni

pogledi na svijet, ni jezik, rasa, a niti boja kože. Jedan će ovakav moral, s Božijim dopuštenjem, u zlatnoj eri vladati u svim zajednicama, i istinska pravda, istinsko spokojstvo i sigurnost gospodarit će cijelim svijetom. Ovo se stanje koje će zaživjeti u zlatnoj eri na slijedeći način saopćava u hadisima Muhammeda, a. s.:

Ljudi će biti veoma korisni, njihovi će životi biti sasvim spokojni;¹⁴

U to vrijeme će moj ummet naći takvo blagostanje koje do tada sigurno nije mogao naći...¹⁵

U zlatnoj će eri, kao što se na to upućuje u hadisima, nepravednost biti sasvim dokučita. Niko neće zaspati sit dok je njegov komšija gladan; jednostrano će bogatstvo doći u stanje koje će izazivati stid. Zbog toga što će nestati egoizma i sebičnosti, ljudi će se međusobno pozivati na ručak, sve materijalne i duhovne mogućnosti dijelit će se s ostalima. Merhamet među ljudima porast će do maksimuma, svi će nastojati da obogate jedni druge. Neće u pravu biti onaj ko je jak, već će jak biti onaj ko je u pravu. U ovom periodu, u kojem će vladati kur'anski moral, uspostaviti će se velika jednakost među ljudima svih staleža, vladat će jedno okruženje spokoja i sigurnosti. Kao jedan od ishoda takvog okruženja jeste i činjenica da se ljudi neće približavati nikakvim krivotvorstvima, pokvarenostima i zabranjenim djelima.

Među ljudima vladat će mir i spokojstvo

Pored svih ljepota koje će se doživljavati u zlatnoj eri, socijalni će život, isto tako, biti krajnje spokojan. Onima koji vjeruju i koji se usmjere ka vjeri, Allah, dž. š., podariti će jedan život prethodno neviđene ljepote i lagodnosti. Allah, dž. š., u Kur'anu na slijedeći način saopćava da će mnogostruko lijepo nagraditi one robove koji čine dobra djela i koji se drže kur'anskog morala:

Allah poziva u kuću mira i ukazuje na Pravi put onome kome On hoće. One koji čine dobra djela čeka nagrada, i više od toga! Lica njihova neće tama i sjeta prekrivati; oni će stanovnici Dženneta biti, u njemu će vječno boraviti. (Junus, 25-26)

"Kuća mira" koja se, u navedenom ajetu,

obećava "onima koji čine dobra djela" u zlatnoj će se eri doživljavati u punom značenju. Zaživljavanje kur'anskog morala će, u skladu s kur'anskim ajetom **...jedite i pijte Allahove darove, i ne činite zlo po Zemlji nered praveći!** (Al-Bekara, 60), osigurati da se okane svih djela koja će otvoriti put neredu, nespokojstvu i nevoljama. Zajednice će uvijek iskazivati jedan pomirljiv stav, koji neće uzročiti eskaliranje incidenata, koji će biti u vidu iznalaženja racionalnog rješenja problema, tolerantan, uravnotežen, ispunjen duševnim mirom i spokojstvom, koji je uvijek u skladu sa kur'anskim moralom.

Prestat će sva neprijateljstva

U ishodu zagospodarivanja kur'anskog morala cijelim svijetom okončat će se s emocijama kao što su pakost, mržnja i neprijateljstvo među ljudima; cijelom će planetom gospodariti mir i spokoj. O ovoj značajnoj odlici zlatne ere Muhammed, a. s., upoznao nas je slijedećim riječima:

Zemlja će se ispuniti mirom kao što se zdjela puni vodom. Između nikoga neće postojati neprijateljstva. Sigurno će se izgubiti i prestati sva neprijateljstva, tuče i zavisti.¹⁶

Nakon što se svijet ispuni zulumom i neprijateljstvima sigurno će se pojaviti jedan od mog Ehli-bejta. I kako god da je prethodno bio ispunjen zulumom i neprijateljstvom, on će svijet ispuniti pravdom.¹⁷

U zlatnoj će eri zaživjeti jedno veliko bratstvo između naroda koji su prije živjeli u neprijateljstvu; svi će se problemi rješavati u svjetlu ljubavi i lijepog morala.

Cijela će zemlja postati sigurna i pouzdana

Glede onoga na što upućuju hadisi, u zlatnoj će eri život biti ispunjen mirom i blagostanjem. U ishodu apsolutnog prestanka anarhije, terora, nereda, neprijateljstva i sile, ljudi će dospjeti u jedno okruženje nalik Džennetu. Zbog toga što će se uspostaviti raznovrsni pravedni sistemi, što će svi spoznati bogobožnost i to usaditi u svoje svijesti, neće se dešavati socijalni problemi kao što su krađa, krivotvorstva i podvale. Nestat će svih djela koja sadrže ubistva, napade, uz-

nemiravanja, klevete i uvrede, te svih vrsta iskvarenog ponašanja, koja bi narušavala društveni spokoj, i zloupotreba. Prestat će kavge, dreke, prepirke, mogućnosti agresivnosti neuračunljivih ili onih pod utjecajem droge, a, uporedo s time, ljudi će se riješiti svih strahova proisteklih iz djela takve vrste. Svaki kutak Zemlje postat će mnoštvo sigurnih naseljenih mjesta u kojima će ljudi moći živjeti u velikoj udobnosti, spokoju i miru. Danonoćno će se sigurno moći hodati po svim mjestima. Svako će u svako doba sa svojom porodicom moći obilaziti željena mjesta; bez ikakve će se strepnje djeca moći sigurno slati u školu.

Povjerenje i poštovanje, koje ljudi gaje prema državi, iskazivat će se osiguranjem olakšica njenim ustanovama. Neće biti onih koji će razdražljivo djelovati, koji će neprijateljski djelovati i izazivati smetnje. Naprotiv, ljudi koji žive kur'anski moral djelovat će, svojim krajnje dobrotvornim i tolerantnim držanjem, na strani države, olakšavat će poslove državnih ustanova.

Sve će države imati povjerenje u svoju populaciju, nestat će sistema kontrole, koji se zasnivaju na uvjerenju da je narod sklon zločinu, koji na narod gleda kao na potencijalnu opasnost. Kao temelj uzimat će se povjerenje u narod; dovoljna će biti izjava ljudi i prema tome će se djelovati.

Narod će se usmjeravati ka istraživanju, otkrivanju ispravnoga i djelovanju u tom svjetlu; sasvim prirodno, nestat će iznenadne srdžbe i formiranja masovnih djelovanja. Ljudi će živjeti u spokoju i sigurnosti zbog toga što će biti svjesni da će jednostavno, u ljubavi, poštovanju i harmoniji, moći riješiti sve moguće probleme s kojima se susretnu. U hadisima su dati veoma ilustrativni primjeri ovog sigurnog okruženja, koji će u tom periodu dominirati u društvenom životu. Glede tih saznanja, u zlatnoj će eri *"ovca i vuk zajedno pasti", "djeca će se igrati sa zmi-*

jama i škorpionima". Neki od hadisa koji opisuju ovo okruženje sigurnosti jesu i slijedeći:

Sva će mjesta biti sigurna...;¹⁸

Svijet će biti ispunjen sigurnošću, te će, čak, nekoliko žena moći slobodno ići na hadž, a da uopće pored sebe nemaju muškaraca;¹⁹

U njegovo će vrijeme ovca i vuk zajedno pasti, djeca će se igrati sa zmijama i škorpionima...²⁰

Svim zajednicama dominirat će uzoran moral

Jedna od najbitnijih odlika zlatne ere, u kojoj će svi živjeti u veoma velikom spokojstvu, sigurnosti i komforu, jeste činjenica da će to biti period u kojem će se besprijeckorno živjeti kur'anski moral. Zbog svoje izrazite bogobojažnosti i svjesnosti da će na ahiretu odgovarati za sve ono što urade, ljudi će se pedantno čuvati osobina lošeg morala kao što su sebičnost, pakost, mržnja, zavist, osveta, držat će se daleko od bezakonja, bespravne zarade, laži, od zlih namjera prema drugima, od uzimanja mita. Uporedo s time, među ljudima će dominirati čestitost, poštovanost, razmišljanje o dobrobiti, zdravlju, rahatluku i sigurnosti drugih; gospodarit će odlike uzornog morala kao što su ljubav, poštovanje, merhamet, odanost, vjernost, bratstvo.

Postojanje onih koji se boje Boga, iskrenih, koji se uzdaju u Njega, koji sve posmatraju kroz prizmu dobrote, koji se mnogo zahvaljuju Bogu, savjesnih, suosjećajnih, milostivih, pravednih, hrabrih, poverljivih, jakih, dostojanstvenih, skromnih, blagih, tolerantnih, humanih, nježnih, onih koji se ne ustručavaju reći istinu, strpljivih, koji se ne predaju srdžbi, koji ne ustrajavaju u svojim greškama, koji se povode za pravdom, a ne za većinom, koji su odani datoj riječi, vjernih, neporočnih i pomirljivih osigurat će formiranje zajednica superiornog morala.

Kao rezultat zaživljavanja bogobojažnosti i kur'anskog morala, nestat će beznadežnih i onih koji ne osjećaju radost i zanos; u svim će se poslovima djelovati s ushićenjem, ljudi će biti korisni za sebe i zajednicu.

Ljudi će bolje uočavati i priznavati blagodati oko sebe i ljepote, koje je za njih stvorio Allah, dž. š., i u svemu tome moći će se više naslađivati. Do krajnjih će granica porasti ljubav prema ljudima, djeci; osjećanja milosti i suosjećanje prema starcima i iznemoglim. Prema onima koji rade pod njihovom kontrolom ljudi će iskazivati jedan moral ispunjen ljubavlju i poštovanjem. Štitit će se i motriti porodice uposlenih; dijelit će se svi njihovi problemi, i u slučaju svake potrebe svima će se pritrčavati u pomoć.

Iz društva će totalno nestati krivotvorina, primitivizma, površnosti; karakterima ljudi dominirat će produbljenost, iskrenost i kvalitet. Zaživljavanjem kur'anskog morala nestat će svakojakih primitivizama i banalnosti koje ne dolikuju ljudskom duhu i vjerničkom karakteru.

Opet, kao potreba koju nalaže kur'anski moral, ljudi će veliki značaj pridavati i čistoći; i okolini, a i sebe će dovesti u stanje maksimalne čistoće i ljepote. Bez obzira na društveni nivo kojem pripadaju, svi će ljudi biti krajnje čisti, elegantni i njegovani.

Ova moralna ljepota koja će dominirati u zlatnoj eri, u periodu Mehdija, na slijedeći je način opisana u hadisima Muhammeda, a. s.

Tabarani je u *Evsadu* prenio od Amr B. Alija Tarikija i hz. Alija b. Ebu Taliba:

“Kako god je dženabi-hak islam započeo s nama, s njim će ga pri-

vesti kraju. **Kako god je nas spasio od širka i neprijateljstva i u srca usadio prijateljstvo i ljubav, isto tako će biti nakon njegovog dolaska.**"²¹

"...U njegovo će se vrijeme povećati dobrota dobrih ljudi. Čak će se i prema nevaljalcima činiti dobrota."²²

Zlatna će era biti okruženje zasnovano na slobodi misli

U kontekstu vjere islamski moral ljudima priznaje jednu sasvim potpunu slobodu. Ovo poimanje, koje je na snazi od same objave islama do danas, isto tako čini temelj islamskog morala.

Prema islamskom moralu, čovjek je slobodan u odabiru svoje vjere i niko nikoga ne može siliti u pitanju vjere. Musliman je zadužen samo da poziva u islam, da objašnjava Allahovo postojanje, da je Kur'an Allahova knjiga, da je Muhammed, a. s., Njegov poslanik, postojanje ahireta i Sudnjeg dana i da svojim primjerom širi ljepote islamskog morala. Ova je odgovornost, dakle, ograničena samo na objašnjenje vjere. Ovu činjenicu Allah, dž. š., na slijedeći način ističe u Kur'anu:

U vjeri nema prisiljavanja - Pravi put se jasno razlikuje od zablude! Onaj ko ne vjeruje u šejtana, a vjeruje u Allaha, drži se za najčvršću vezu, koja se neće prekinuti. - A Allah sve čuje i zna.

(El-Bekara, 256)

Kada se nekomе objašnjava islam, onda ta osoba samoinicijativno odlučuje da li će to prihvatiti ili ne; svojevolutno odlučuje, bez ikakvih presija i prisile. Čovjek je slobodan da bira između Pravog i pogrešnog puta. Ako načini pogrešan odabir, sam će biti odgovoran na dan polaganja računa.

Prema saznanjima do kojih dolazimo iz Vjerovjesnikovih hadisa, u zlatnoj će eri dominirati pristup koji će se zasnivati na ovoj slobodi rasuđivanja, kao jednog imperativa kur'anskog morala. A u ishodu toga apsolutno će nestati i svih političkih trvenja; formirano će biti jedno potpuno demokratsko okruženje u ambijentu prijateljstva i ljubavi. Zaživjet će svakojaka sloboda vjere, uvjetovana nenarušavanjem integriteta drugih; svi će, bez davanja povoda za nered i sukob, moći slobodno izražavati svoju misao.

Sve će vjere koegzistirati u miru i toleranciji

Dok na jednoj strani ljudima priznaje slobodu odabira vjere, islam, isto tako, naređuje i poštovanje ostalih vjera. Čak i ako čovjek posjeduje vjersko uvjerenje koje se u Kur'anu opisuje kao zabluda, on u miru i spokojno može živjeti među ljudima koji žive kur'anskim moralom. Sasvim slobodno može izvršavati obrede koje mu nalaže njegova vjera. Niko ne može polagati računa na vjerske obrede drugoga, niti se iko može prisiljavati na obavljanje vjerskih obreda koji se sukobljavaju s njegovim opredjeljenjem. To je u oprečnosti s islamskim moralom i izraz je djela s kojim Allah, dž. š., nije zadovoljan. Obratimo li pažnju na historiju islama, uočiti ćemo da je i u vrijeme Muhammeda, a. s., svako slobodno mogao manifestirati svoju vjeru, da je vladao jedan socijalni model slobode vjeroispovijesti. U Kur'anu se manastiri, crkve i havre spominju kao mjesta molitve ehli-kitaba, kao bogomolje koje su, također, pod zaštitom Allaha, dž. š.:

...a da Allah ne suzbija neke ljude drugima, do temelja bi bili porušeni manastiri, i crkve, i havre, a i džamije u kojima se mnogo spominje Allahovo ime. A Allah će sigurno pomoći one koji vjeru Njegovu pomažu - ta Allah je zaista moćan i silan. (El-Hadždž, 40)

Na mnoge primjere ovakvog morala nailazimo u životu Muhammeda, a. s. Kada su mu na pregovore došli kršćani, Muhammed, a. s., rekao im je da molitvu obave u njegovom mesdžidu, te im je predao mesdžid na korištenje.²³ Ovakvo poimanje tolerancije nastavljeno je i za vrijeme halifa nakon Muhammeda, a. s. Kada je osvojen Damask, crkva, koja je preinačena u džamiju, podijeljena je na dva dijela: u jednom su dijelu kršćani, a u drugom dijelu muslimani obavljali molitvu.²⁴

U hadisima se saopćava da će, poput asri-saadeta, u kojem su u miru i spokojstvu živjeli svi narodi, i u zlatnoj eri i periodu Mehdijske dominirati isto poimanje tolerancije. Prema tim saznanjima, formirat će se poimanje bratstva, suosjećajnosti i merhameta zasnovano na uzajamnoj toleranciji između muslimanskog i kršćanskog svijeta.

Pod zaštitu će se uzeti sve kršćanske i jevrejske bogomolje, hav-

re, crkve i vjerske fondacije; pružit će se prilika svima onima koji, u svjetlu svog vjerskog uvjerenja, budu željeli otvoriti crkvu i izvršavati svoje vjerske obrede. Svim kršćanima i jevrejima osigurat će se da u miru, spokoju i sigurnosti žive na području koje smatraju svetim; svakojaki mogući problemi moći će se riješiti ljubavlju, poštovanjem i tolerancijom; svi će koegzistirati u međusobnom skladu i prijateljstvu.

U zlatnoj će eri zaživjeti neviđeno izobilje i beričet

U Resulullahovim se hadisima veoma detaljno opisuju blagodati u kojima će se uživati u zlatnoj eri. Prema tim saopćenjima, zlatna će era biti jedan period u kojem će proizvoda i roba biti u izobilju. Zaživjet će neviđeno i neuporedivo bogatstvo, apsolutno će nestati visokih troškova života, životnih patnji, gladi, siromaštva i oskudice. Neće biti onih koji će živjeti u bijedi, onima koji pozele bilo šta davat će im se mnogostruko više; ništa se neće mjeriti i prebrojavati. Sve će se materijalne i duhovne mogućnosti koristiti u cilju postizanja zadovoljstva, komfora, raspoloženja i spokojstva ljudi; neće se desiti ni najmanja neimaština, oskudica i glad. Ovo se izobilje i bogatstvo, koje će zaživjeti u periodu Mehdijske, na slijedeći način opisuje u hadisima Muhammeda, a. s.:

Od mog će se ummeta pojaviti Mehdi. Allah, dž. š., poslat će njega kako bi ljude učinio bogatima. Moj će se ummet tada onimetiti, životinje će biti u izobilju i zemljino će rastinje biti obilno. Mehdi će ljudima ravnomjerno dijeliti veliki imetak;⁵

Tog će se dana i imetak veoma nagomilati;²⁶

Dijeleći ljudima imetak i stvari, davat će obilato bez brojenja;²⁷

Moj će se ummet tada onimetiti neviđenim nimetima...;²⁸

...imetak će se toliko namnožiti da niko neće primati milostinju.²⁹

U poljoprivredi će se postići veliki napreci

U Vjerovjesnikovim se hadisima saopćava da će se iz zemlje ostvarivati veći urod od uobičajenog i da će, u tom smislu, također, biti uočljiv jedan neuporedivi beričet i izobilje:

Kada ljudi posiju jednu posudu pšenice, zauzvrat će ubirati sedamsto posuda... U njegovo vrijeme ljudi će posijati nekoliko pregršti sjemena, a ubirat će 700 pregršti...³⁰

...zemlja će davati svoje plodove (prehrambene proizvode) i ništa neće skrivati od ljudi...³¹

...moj će se ummet tada onimetiti, životinje će biti u izobilju i zemljino će rastinje biti obilno...³²

Opet, prema saznanjima iz Vjerovjesnikovih hadisa, u zlatnoj će se eri, isto tako, desiti i veliko izobilje u izvorima vode; povećanjem ovih mogućnosti navodnjavanja zemlja će postati neviđeno plodonosna:

...unatoč tome što će kiše mnogo padati, nijedna kap neće biti neutrijebljena, bez ijedne sjemenke, zemlja će biti plodonosna i beričetna.³³

Prema onome što je prenio hz. Huzejfe, Resulullah je rekao slijedeće:

...u njegovo će vrijeme sve vode postati slatke, rijeke će se produžiti, povećat će biljni svijet na zemlji, a riznice (iz nje) će izaći vani;³⁴

...u njegovo će vrijeme čak i rijeke povećati svoju vodu...³⁵

...nebo će spustiti kišu, zemlja će iznijeti svoj beričet, moj će ummet u njegovo doba postići prethodno neviđeno spokojstvo.³⁶

Moguće je da ovim hadisima Vjerovjesnik išareti na prelazak na modernu poljoprivredu u doba Mehdijske, na

poboljšanje proizvodnje koja će se dogoditi u ishodu razvoja novih proizvodnih tehnologija, rada na poboljšanju usjeva, novih brana za kišne vode i pravljenja i iskorištavanja vještačkih jezera. Suвременa se tehnologija razvija velikom brzinom; ostvaruje se vidno povećanje i u kvalitetu proizvoda, a i u količini proizvodnje. Isto tako se ostvaruje njihova veća izdržljivost i razvoj uz manje vode. Uz pomoć novorazvijenih tehnologija ostvaruje se raznovrsnost proizvoda i postiže mogućnost uzgajanja svih vrsta voća i povrća tokom cijele godine.

Svi ovi razvoji još više će se povećati u zlatnoj eri; postići će se izuzetan kvalitet poljoprivrednih proizvoda. Uzgajat će se lijepi proizvodi koji daju mnogo više ploda, ukusa i ljepšeg mirisa. U jednom kur'anskom ajetu u kojem se išareti na ovi činjenicu kaže se slijedeće:

Oni koji imanja svoja troše na Allahovom putu liče na onoga koji posije zрно iz kojeg nikne sedam klasova i u svakom klasu po stotinu zrna. - A Allah će onome kome hoće dati i više; Allah je neizmjereno dobar i sve zna. (El-Bekara, 261)

Prema onome na što išarete hadisi, u zlatnoj će se eri veliki značaj pridavati navodnjavanju, na svim mjestima će se formirati vještačka jezera, brane, široki kanali i vještačke rijeke; nijedno mjesto neće biti pošteđeno vode. Morska i kišna voda će se, nakon prečišćavanja, koristiti u poljoprivredi, čime će se postići veoma veliko izobilje i beričet u sušnim dijelovima. Tehnologija koje su danas u upotrebi na veoma skučenim prostorima ozelenit će se sve pustinje, čime će ljudi doći u posjed veoma velikog prostora za sjetvu. Opet, prema saznanjima iz hadisa, u ishodu svih ovih napredaka koji će se načiniti u poljoprivredi i u kvalitetu stoke zabilježit će se veliki napreci; doći će do povećanja svih životinjskih proizvoda:

“...ummet će se onimetiti, životinje će u izobilju jesti i piti, zemlja će izbacivati biljke...” ³⁷

Otkrit će se podzemna bogatstva

A drugi razvoj koji će se dogoditi u vrijeme Mehdiya bit će otkrivanje svih podzemnih bogatstava i riznica i njihovo korištenje za prosperitet i komfor čovjeka. Ova odlika zlatne ere se na slijedeći način ističe u hadisima Muhammeda, a. s.:

...Mehdi će otkriti riznice...³⁸

U njegovo će se vrijeme podzemne riznice izbaciti vani;³⁹

...zemlja će, u vidu stupova od srebra i zlata, iz sebe izbaciti sva blaga koja je skrivala.⁴⁰

Velika dostignuća u nauci i tehnologiji

U hadisima Muhammeda, a. s., postoje nagovještaji i u kontekstu naučnih i tehnoloških dostignuća. U zlatnoj eri će se veliki značaj pridavati stimuliranju nauke, te će se, u tom smislu, primjenjivati obrazovni programi; napreci u tehnologiji dostignut će svoj vrhunac i ljudi će se do maksimuma koristiti svim blagodatima i olakšicama koje pruža tehnologija. Velika će se dostignuća postići u medicini, poljoprivredi, komunikacijama, industrijskoj tehnologiji i saobraćaju. Svi ovi tehnološki napreci osigurat će veoma veliki komfor u ljudskim životima. Zahvaljujući tome, postići će se velike olakšice i dostići će se velika brzina.

U ishodu dostignuća u tehnologiji saobraćaja, na najvišem nivou osigurat će se komfor i sigurnost; na najmanji mogući nivo svest će se gubitak vremena i rizik od udesa, i u tom smislu će se poduzeti sve potrebne mjere. I u tehnologiji komunikacija, isto tako, ostvarit će se veliki napreci; brzina i lakhoća komunikacija i razmjena iskustava između najudaljenijih dijelova svijeta dostići će najviši nivo. (Allah najbolje zna!)

Ostvarivanjem svih ovih tehnologija veliki će se značaj pridavati uklanjanju svih problema koji bi mogli narušiti

zdravlje i komfor čovjeka. Tako će se poduzeti kategorične mjere protiv štetnih sporednih produkata tehnologije.

Što se tiče najbitnije odlike ovih promjena koje će se desiti u zlatnoj eri, ona će se odnositi na činjenicu da će se ovim dostignućima podjednako koristiti svi stanovnici planete. Sva dostignuća stavit će se na raspolaganje svim ljudima cijele zemlje; svima će se pružiti iste ljepote, jednake mogućnosti.

U medicini i zdravstvu desit će se izuzetni napreci

Sva dostignuća koja će se na polju tehnologije ostvariti u zlatnoj eri otvorit će put izuzetnim naprecima na polju medicine. Sva naučna i tehnološka dostignuća ostvarena u zlatnoj eri ubrzat će medicinska poduhvate; na veoma niske razine će, uz Božiju pomoć, pasti procenat pogrešivosti, ljudi će biti zaštićeni od oboljenja mnogih bolesti; pojednostavit će se uspostava prave dijagnoze i povećat će se mogućnosti liječenja.

Veliki će se značaj pridavati ljudskom životu i zdravlju; ljudi neće dola-

ziti u bezizlazno stanje zato što nisu mogli naći lijek ili liječnika ili zato što su zakasnili ili pogrešno liječeni; svima kojima bude potrebno ukazivat će se pomoć istog trenutka. Veoma će se velika pažnja ukazivati zdravstvenim problemima bez pravljenja bilo kakve razlike među ljudima, bez obzira na imovinsko stanje i starosnu dob. Za zdravlje svih ljudi koristit će se sva raspoloživa sredstva, u razmatranje će se uzeti sve postojeće mogućnosti.

Osigurat će se i svakoake materijalne i duhovne olakšice. Bolnice, lijekovi i liječenje bit će besplatni; onima kojima bude potrebna pomoć i njega bit će to udovoljeno na najsavršeniji način, a da to ni sami neće osjetiti.

Da bi ljudi mogli voditi jedan zdrav život, politika ishrane će, u svjetlu nauke i tehnologije, biti dovedena u najsavršeniji oblik. Način će se naučna istraživanja i radovi pomoću kojih će se iz hrane eliminirati sve ono što može štetiti zdravlju. Razradit će se naučne metode kojima će se uništiti kolesterol u hrani ili druge komponente koje bi mogle narušiti zdravlje. Poduzet će se mjere u vezi s raznovrsnom hranom i pićem, koje štede tijelu, osigurat će se ishrana kvalitetnom i čistom hranom. A kao rezultat toga, smanjit će se oboljenja, srčani udari i smrtnost koju prouzrokuje visok krvni pritisak i slični uzorci. Ljudski će se životi produžiti na neviđen način. (Allah najbolje zna.)

Uporedo s ishranom, sve će se zajednice prosvijetliti i u kontekstu potrebe sporta za jedan zdrav život; formiranjem krepke i sportske građe osigurat će se sprečavanje niza oboljenja. Pored toga, uporedo s iskazivanjem uzdanja u Boga, naspram svih događaja s kojim se susreću, moralom ispunjenim tolerancijom i međusobnom ljubavlju, nestat će i psihičkih bolesti i poremećaja. (Allah najbolje zna.)

U hadisima Muhammeda, a. s., upozorava se na sva ova dostignuća koja će se ostvariti u zlatnoj eri na polju medicine i zdravstva, te se na slijedeći način saopćava da će se u ovom periodu "produžiti ljudski životi":

"U njegovo vrijeme ... životi će se produžiti i amaneti se neće gubiti..."⁴¹

Cijelim će svijetom vladati jedno superiorno poimanje umjetnosti i estetike

Da će izobilje, bogatstvo, ljepota i napreci, koji će dominirati u svim sferama života u zlatnoj eri, dominirati i u sferi umjetnosti dodatna je činjenica na koju se upozorava u hadisima. U zlatnoj će se eri veliki značaj pridavati umjetnosti. Svi će ljudi, u tom kontekstu, uživati vidan stimulans; u izuzetnom će porastu biti izražena tendencija ka umjetnosti i estetici. Cijeli će islamski svijet zabilježiti veliki napredak u umjetnosti. U muzici, likovnoj umjetnosti i na svim drugim poljima umjetnosti nastajat će velika djela. Široki horizonti i produbljena misaonost, koju ljudima daje vjera u Boga, bit će predvodnik u svim granama umjetnosti. U ovom će se periodu ljudi stalno susretati sa ljepotama; kao njihov moral, proljepšat će se i prostori na kojima žive, vrtovi, dekoracija domova, odjeća, muzika koju budu slušali, način zabave, slike i razgovori.

Neće postojati nijedno neestetsko mjesto, nijedna ne-skladna građevina i mjesto; sve će biti prijatno za oko. Široke, praktične i lijepe kuće, bazeni, vinogradi i voćnjaci namnožit će se; postojeća mjesta i dvorišta će se uljepšati. Pored puteva će se saditi voćke prijatnog izgleda; gotovo na svakom mjestu formirat će se mali zoo-loški vrtovi. Broj prirodnih parkova veoma će se povećati, na mjestima nastanjenim ljudima bit će uočljiva vidna dominacija zelenila. Sve gradove i varošice ukrašavat će na hiljade biljki i cvijeće koje će sam narod odgajati i njegovati, pri čemu će veoma uživati. Osvjetljenje svih ovih mjesta, sklad boja bit će krajnje estetski i sve će se dovesti u veoma lijep sklad. Na svim stranama svijeta dominirat će veliki kvalitet kojim će se napajati ljudska duša.

Sva mjesta, putevi, bogomolje, zabavna mjesta, mjesta za odmor i rekreaciju, poslovni prostori, odjeća; ukoliko, sve će biti besprijekorno čisto. Pored toga, onemogućit će se zagađenje okoline stambenih četvrti, naći će se rješenje svih pitanja koja izazivaju zagađenje zraka.

U isto vrijeme, među ljudima će se stimulirati i ljubav prema životinjama, formirat će se prijatno i estetsko okruženje gdje će se sasvim slobodno moći njegovati i proučavati sve vrste životinja. Dresirat će se životinje poput lavova, tigrova, pantera, majmuna. Raznim metodama i biološkim tehnikama uklonit će se njihova agresivnost i doći će u stanje da će ljudi sasvim jednostavno s njima moći uspostavljati kontakt i iskazivati im ljubav. Po gradovima i kasabama pojavit će se svakoake ptice poput pelikana i roda. A uz pomoć naučnih metoda uništenja otrova životinja poput zmija i škorpija, onemogućit će se da i one naškode ljudima; i zmije će se čak do-

vesti u jedno drugačije stanje. (Allah je Onaj Koji najbolje zna!)

U ishodu poimanja ljubavi, koju je u ljude usadio kur'anski moral, nestat će neprijateljstva i zlostavljanja životinja, nestat će svih oblika ponašanja koja će ići na štetu životinja. Na taj će način nestati opasnosti od izumiranja određenih životinja i osigurat će se razvoj svih vrsta.

Na ovo okruženje koje će se doživjeti u zlatnoj eri skreće se pozornost u hadisima Muhammeda, a. s.:

...čovjek će reći svojim ovcama i drugim životinjama: "Idite na pašu", one će ići; iako će biti nasred usjeva, čak niti jedan klas neće uzeti u usta. Zmije i akrepi nikome neće škoditi. Krvoločne životinje bit će pred vratima i nikome neće činiti nevolje...⁴²

Habis el Hadrami prenosi: **...Zmije će živjeti u slozi s djecom, a krave s lavovima.**⁴³

U Zlatnoj će eri svi biti zadovoljni Mehdiјevom upravom

Muhammed, a. s., je u svojim hadisima podsjetio na to koliko je hajirli-period Zlatnog doba, koji će se voditi pod liderstvom Mehdiјa, i saopćio da će u ovom periodu **"sve živo i na nebu i na Zemlji, od riba u moru do ptica na nebu, i svi ljudi biti zadovoljni Mehdiјem";**

"Obradujte se Mehdiјem... S njime su zadovoljni stanovnici neba i zemlje...";⁴⁴

...tada će se njegovom hilafetu obradovati stanovnici neba i Zemlje, sve divlje životinje, ptice, pa čak i ribe u morima. U njegovo će se doba, čak, povećati i vode rijeka...⁴⁵

Ebu Said Hudri prenosi da je Resulluh rekao:

"Sljedbenici Mehdiјa će u njemu tražiti pribježiš-

te, poput pčela koje traže utočište kod matice (porod njega će naći sigurnost i spokoj), on će svijet ispuniti pravdom i poštenjem."⁴⁶

Ljepote koje će u Džennetu podariti vjernicima koji se drže kur'anskog morala Allah, dž. š., saopćio je detaljno u kur'anskim ajetima. Naspram primjernog morala, u vječnom će im životu biti podarena predivna mjesta ispod kojih teku potoci, izvori koji neprestano teku, konaci, vile, odjeća, hrana, piće, dragulji... Džennet je vječni život kojem muslimani uvijek teže:

"Uđite u Džennet, vi i žene vaše, radosni!" Oni će biti služeni iz posuda i čaša od zlata, u njemu će biti sve što duše zažele i čime se oči naslađuju, i u njemu ćete vječno boraviti. "Eto, to je Džennet koji vam je darovan kao nagrada za ono što ste radili, u njemu ćete svakovrsnog voća imati od kojeg ćete neko jesti." (Ez-Zuhuf, 70-73)

Eto, i zlatna je era, isto tako, pripremanje i davanje svim muslimanima jednog ovako lijepog života na dunjaluku. Kao što nam je to Muhammed, a. s., saopćio, ovaj je period jedna radosna dunjalučka najava Dženneta, jedna izuzetna Allahova dobrota prema vjernicima. Ovaj je period, kojem će, zbog njegovog izobilja, berićeta, svakojakog komfora i spokoja, težiti svaki musliman izvanredna ovosvjetska nagrada za one koji vjeruju. Saopćiti radosnu vijest ovog divnog perioda jeste, nesumnjivo, velika čast za sve muslimane.

Bilješke:

1 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 48) (Kitab-ul Burhan Fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 17

2 Ahir zaman Mehdisinin alametleri, Celalettin Suyuti, str. 23

3 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 22

4 Ahir zaman Mehdisinin alametleri, Celalettin Suyuti, str. 14

5 Kitab-ul Burhan fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 12

6 (Ebu Davud. Tirmizi.) (Büyük Fitne Mesih Deccal, Saim Güngör, Pamuk Yayınları, str. 80) Ebu Davud ve Tirmizi / Büyük Hadis Külliyyati, Rudani 5.tom, str. 365

7 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 20

8 Imam Sa'rani, Ölüm-Kiyamet-Ahiret ve Ahir zaman Alametleri, str. 394-395, no. 733

9 Kitab-ul Burhan fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 12

10 Ibid., str. 26

11 Sünen-i Ebu Davut, 5/93

12 Kiyamet Alametleri, str. 163

13 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 47

14 Ibid., str. 54

15 Sünen-i İbni Mace, 10-347/ Ramuz el Ahadis, str. 508

16 Sahih-i Müslim, 1/136

17 Kitab-ul Burhan fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 11

18 Ibid., str. 58

19 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 47

20 Imam Suyuti, Kiyamet Alametleri, Ölüm ve Dirilis, str. 179, 1699

21 Ahir zaman Mehdisinin alametleri, Celalettin Suyuti, str. 20

22 Kitab-ul Burhan Fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 17

23 Ali Bulaç, Çağdas, Kavramlar ve Düzenler, İz yayıncılık, 16. Baskı, İstanbul, 1998, str. 241

24 Ibid., str. 241

25 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 23

26 Sünen-i İbni Mace, 10-347/ Ramuz el Ahadis, str. 508

27 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 21

28 Kitab-ul Burhan Fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 16

29 Sünen-i İbni Mace, 10/340

30 Kiyamet Alametleri, str. 164/ El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 24

31 Sünen-i İbni Mace, 10-347/ Ramuz el Ahadis, str. 508

32 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 26

33 Ibid., str. 21

34 En-Necmu's-sakib if Beyani Enne'l Mehdi min Evladi Ali b. Ebi Talib, Ömer Dönmez str. 43

35 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 31

36 Kitab-ul Burhan fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 9

37 Ibid., str. 15

38 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 33

39 Ibid., str. 43

40 Imam Sa'rani, Ölüm Kiyamet Ahiret ve Ahir Zaman Alametleri, str. 464

41 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 43

42 Kiyamet Alametleri, Pamuk Yayınları, str. 245

43 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 64

44 Kitab-ul Burhan fi Alamet-il Mehdiyy-il Ahir Zaman, str. 13

45 El-Kavlu'l Muhtasar Fi Alamet-il Mehdiyy-il Muntazar, str. 31

46 Ibid., str. 30

NEPOZNATE MUDROSTI U VJETRU

Vjetovi, sa kojima se gotovo svakodnevno susrećemo tokom života i koji su za većinu nas jedan uobičajeni događaj, velika su blagodat, koju, sa njihovim formiranjem, utjecajem i rezultatima, Allah, dž. š., stvara sa nizom mudrosti. Kao i sve ostale dokaze stvaranja, Allah, dž. š., u Kur'anu na slijedeći način ističe da je i vjetar stvorio da bi čovjeka podstakao na razmišljanje i zahvalnost:

“Stvaranje nebesa i Zemlje, smjena noći i dana, lađa koja morem plovi s korisnim tovarom za ljude, kiša koju Allah pušta s neba pa tako u život vraća zemlju nakon mrtvila njezina - po kojoj je rasijao svakojaka živa bića, promjena vjetrova, oblaci koji između neba i Zemlje lebde - doista su dokazi za one koji imaju pameti.”
(Al-Baqara, 164)

Kako nastaje vjetar?

Zagrijavanje zraka prouzrokuje širenje zagrijane mase, a prema tome i pokretanje i uzdizanje. Međutim, zbog toga što uzdignuta masa zraka ne može izaći izvan atmosfere, ona se kreće prvo u vertikalnom, a potom u horizontalnom smjeru. Upravo u ovoj tački, zagrijavanje i masovna promjena mjesta zraka prouzrokuje formiranje pritiska. Međutim, pritisak koji čini atmosfera nije isti u svim dijelovima Zemlje, pošto se mijenja zavisno od gravitacije, temperature i visine mjesta na kome se nalazi. Na taj način nastaju centri visokog i niskog pritiska. Polja visokog atmosferskog pritiska možemo poistovijediti sa brdima, a polja niskog pritiska sa udubljenjima. Zbog toga što je zrak pokretljiv (tečan), pod utjecajem gravitacije, kreće se, gotovo poput vode koja teče po kosinama, od polja visokog pritiska prema polju niskog pritiska i tako nastaju vjetrovi.

Jedan od dokaza Njegovih je to što On šalje vjetrove kao nosioce radosnih vijesti da vam da da milost Njegovu osjetite i da lade voljom Njegovom plove i da iz obilja Njegova stječete, i da biste zahvalni bili. (Er-Rum, 46)

Allah, dž. š., u Kur'anu na slijedeći način spominje vjetar kao "*radosnu vijest*":

"Onaj koji vam u tminama, na kopnu i na moru, put pokazuje i koji vjetrove kao radosnu vijest ispred milosti Svoje šalje. - Zar pored Allaha postoji drugi bog? Kako je Allah visoko iznad onih koji druge Njemu ravnim smatraju!"
(An-Naml, 63)

Vjetrovi, koje Allah, dž. š., spominje kao *radosnu vijest*, imaju, također, i veliki utjecaj na živi svijet.

Utjecaj vjetra na temperaturu zraka

Povjetarac, jedna vrsta kratkog vjetra koji nastaje usljed temperaturne i razlike u pritisku između kopna i mora i koji je uočljiv u toplim sezonama, je od onih vjetrova koji vrše utjecaj na toplo-

tu. U popodnevrim satima, kada je visoka temperatura zraka, pritisak se smanji zbog toga što je kopno zagrijanije. Na taj način zrak osvježavaju vjetrovi koji pušu od mora, kao centra visokog pritiska, prema kopnu, kao centru niskog pritiska. Detalj na koji ovdje treba opatriti pažnju je činjenica da, pušući od mora u toplim sezonama i satima dan, ovi vjetrovi, koje Allah, dž. š., stvara kao svojevrsnu mudrost, osvježavaju zrak. Što se tiče noći, nema potrebe za dodatnim osvježanjem, pošto je zrak inače svjež. Iz tog razloga mehanizam funkcionira u suprotnom smjeru. Tipičan primjer ovoga vjetra je vjetar zvani *imbat*, koji u ljetnjim mjesecima puše oko Izmira, turskog grada na Egejskom moru.

Određeni vjetrovi, su, pak, topliji prema mjestima od kojih dolaze. Najpoznatiji vjetar iz ove grupe je vjetar zvani *fön*. Aktualni se vjetar formira prelaskom uzdignute mase zraka preko

planine i spuštanjem niz drugu padinu. U toku ovog spuštanja, zrak se na svakih 100 metara zagrijava za oko 10°C. Zanimljivo je da ovi vjetrovi, koji se niz planinsku padinu spuštaju kao topli i suhi, pušu u sjevernim padinama švicarskih Alpi, padinama na obalama istočnog dijela Crnog mora, padinama Zapadnog Torosa, koji naginju prema moru, i planinskim predjelima koji posjeduju slične uvjete. Drugim riječima, pušu u svježim dijelovima Zemlje i ublažavaju ovdašnje oštre i hladne klimatske uvjete.

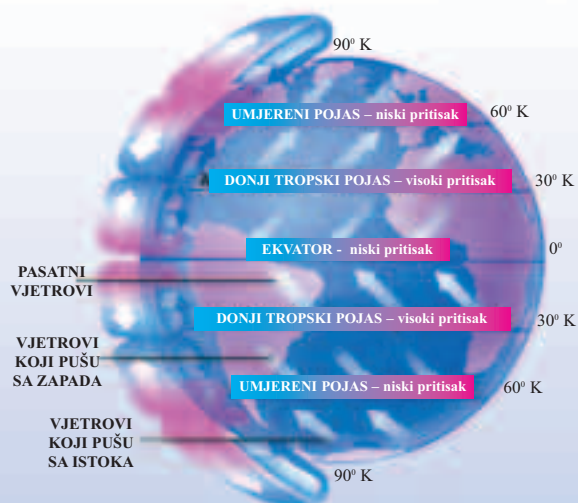
Spuštaju kišu

U nizu kur'anskih ajeta (Al-A'raf/57, Al-Hidžr/22, Al-Furqan /48-49, An-Naml/63, Ar-Rum/46, Ar-Rum/48, Fatir/9, Az-Zariyat/1-3) Allah, dž. š., detaljno objašnjava mehanizam formiranja kiše, odnosno utjecaj vjetra na formiranje kiše. Vodene se čestice, koje predstavljaju sirovinu kiše, putem vjetra podižu u zrak, nakon čega nastaju oblaci. (Vid. Harun Yahya, *Allah Akilla Bilinir*)

Pasatni i zapadni vjetrovi, koji konstantno pušu u općem kretanju atmosfere

Lagano osvježavajući povjetarac, koji se odjednom pojavi u jednom vrućem danu, snažni tajfun, hladni vjetrovi sa naoblakom i padanje kiše...

re nad Zemljom, bivaju utjecani na padavine i klimatske odlike različitih dijelova Zemlje. Tjeranjem vlažnih masa ispred sebe, ovi vjetrovi prouzroče hlađenje zraka njegovim uzdizanjem i, koncentriranjem vodene pare u njemu, povratak na Zemlju u vidu kiše.

Upravo, zrak, sa kojim se susreću pasatni vjetrovi, koji pušu između približno 30° sjevernih i južnih geografskih širina, hladi se podizanjem i zbog toga dolazi do obimnih padavina u pojasu ekvatora. Što se tiče zapadnih vjetrova, oni donose vlažni morski zrak na zapadne obale kopna u srednjem pojasu i osigurava da ova područja budu mlaka i sa padavinama. Allah, dž. š., u Kur'anu na slijedeći način saopćava činjenicu da vjetrovi pokreću i tjeraju oblake ispred sebe:

“Allah šalje vjetrove koji pokreću oblake, a Mi ih onda u mrtve predjele upravljamo i njima zemlju oživljavamo, koja je mrtva bila; takvo će biti i oživljenje.” (Fatir, 9)

Drugi vjetrovi, koji, poput zapadnih vjetrova, pokreću vlažni morski zrak, su musonski vjetrovi. Ovi vjetrovi, koji su utjecajni u zemljama južne i istočne Azije, Gvinejskom zaljevu, istočnoj Africi, Meksičkom zaljevu i u srednjoj Americi, zbog temperaturnih i razlika u pritisku između kopna i mora, pokazuju različitost u skladu sa godišnjim dobima. Musonski vjetrovi, koji ljeti pušu prema kopnu, a zimi prema moru, na kopnu ostavljaju vlažni zrak koji ljeti donose sa mora. Iz tog razloga, ove ljetne padavine u nizu mnogobrojnih musonskih država obrazuju temelj poljoprivrede. U vezi sa vjetrovima Allah, dž. š., u Kur'anu saopćava slijedeće:

“I smjena noći i dana i kiša, koju Allah s neba spušta da pomoću nje zemlju, nakon mrtvila njezina, oživi i promjena vjetrova - dokazi su za ljude koji imaju pameti.” (Al-Džasiya, 5)

Vjetar je izvor energije

Svjetska potreba za energijom se svake godine povećava za oko 4-5%. Međutim, iscrpljuju se zalihe fosilnog goriva, koja se u većini slučajeva koris-

te u proizvodnji električne energije. Štaviše, određeni naučnici smatraju da naftne rezerve 2030. godine neće moći podmiriti potrebe. Osim toga, procenat ugljendioksida (CO₂) u atmosferi je od industrijske revolucije do danas porastao za oko 30%. Ovakva situacija je, isto tako, najbolja ilustracija štete koju upotreba fosilnih goriva prouzrokuje atmosferi. Iz tog razloga, energija vjetra je, među savladivim energijama, najrazvijenija i, sa komercijalnog aspekta, najpovoljnija vrsta energije. Zbog toga što je u apsolutnom skladu sa prirodom, upotrebom turbina na vjetar, isključeni su i otrovni plinovi koji u atmosferu ispuštaju fosilna goriva. Kao što je izvor jedne nepresušne energije, vjetar je, isto tako, i jedan od najjeftiniji izvor energije. Pogodni vjetrovi su na razini da sasvim jednostavno mogu konkurirati tradicionalnim fosilnim gorivima i nuklearnoj energiji. Proizvodna cijena je, isto tako, u opadanju u srazmjeru sa razvojem tehnologije u primjeni vjetra i povećanjem njegovih upotrebnih sfera. Turbine vjetra koriste samo 1% prostora na kojem se instaliraju. Prema tome, u preostalim dijelovima se može nesmetano mogu obavljati poljoprivredne aktivnosti. Svjetski godišnji tehnički potencijal vjetra danas iznosi 53.000 TW/sat. To je ujedno četverostruki odnos svjetske potrošnje električne energije

je. Uporedo sa naglim razvojem u turbinama vjetra, posljednjih godina veoma ilustrativno iznosi činjenicu da će se velika količina energije moći proizvesti ovim centralama. Upravo, Allah, dž. š., u Kur'anu saopćava da je vjetar stavio pod komandu Sulejmana, a. s., i da je ovu energiju učinio berićetnom. Sasvim je izvjesno da je Allah, dž. š., Sulejmana, a. s., nadahnuo tehnikom koja koristi energiju vjetra. (Allah, dž. š., najbolje zna.)

"A Sulejmanu vjetar jaki poslušnim učinismo - po zapovijedi njegovoj je puhao prema zemlji koju smo blagoslovili; a Mi sve dobro znamo." (Al-Anbiya', 81)

"A Sulejmanu - vjetar, ujutro je prevaljivao rastojanje od mjesec dana, a i navečer rastojanje od mjesec dana; i učinili smo da mu iz izvora rastopljen bakar teče i da džini, voljom njegova Gospodara, pred njim rade; a kad bi neki od njih otkazao poslušnost naređenju Našem, učinili bismo da ognjenu patnju osjeti." (Saba', 12)

"I Mi smo dali da mu služe: vjetar - koji je prema zapovijedi njegovoj blago puhao onamo kuda je on htio." (Sad, 36)

Vjetrovi su u periodu jedrenjaka imali značajnu ulogu. Upravo je to razlog što se pasatni vjetrovi u određenim jezicima nazivaju i *"trgovački vjetrovi"*. I u današnje se vrijeme brodovi koriste pokretačkom snagom vjetrova.

Posjeduje odliku oplodnje

Vjetrovi oplođuju oblake, noseći kristale koji će formirati kišnu kapljicu, a prenošenjem sjemenki oplođuje biljke. (Vid. Harun Yahya, *Allah Akilla Bilinir*)

"Mi šaljemo vjetrove da oplođuju, a iz neba spuštamo kišu da imate šta piti - vi time ne možete raspolagati." (Al-Hidžr, 22)

Mudrosti određenog srazmjera vjetrova

Zbog toga što vjetar puše u određenoj mjeri, u kišovitim musonskim zemljama ne nastupaju nestašice u godinama u kojima su padavine smanjene ili padaju sa zakašnjenjem.

"I On šalje vjetrove kao radosnu vijest, kao prethodnicu milosti Svoje; i Mi s neba čistu vodu spuštamo da njome već mrtav predio oživimo i da mnogu stoku i mnoge ljude koje smo stvorili napojimo." (Al-Furqan, 48-49)

U slučaju da vjetrovi pušu brže od mjere u kojoj je Bog odredio, dolazilo bi do konstantnih oluja. Osobito bi, svojim rušilačkim i razarajućim utjecajem, tajfuni, u vidu spiralnog strujanja zraka, koji su vidljivi u tropskom pojasu i čija brzina dostiže i nekoliko stotina kilometara na sat, prouzrokovali velike štete. Upravo je, oluja nazvana Isabel, koja je u skoroj prošlosti, makar i kratkotrajno, pod svoj utjecaj uzela južni dio SAD-a, prouzročila smrt 21 osobe, a 3.5 miliona ljudi ostavila bez električne energije, a poplavom, koja je uslijedila

nakon oluje, hiljadama ljudi je bilo primorano napustiti svoje domove. Allah, dž. š., u Kur'anu saopćava da je u stanju poslati vjetar s kamenjem:

"Ili, jeste li sigurni da Onaj koji nebesima vlada na vas neće vjetar s kamenjem poslati? Tada biste saznali kakva je prijetnja Moja!" (Al-Mulk, 17)

Allah, dž. š., je određene nevjerničke narode, poput naroda Ad, uništio upravo ovakvim vjetrovima.

"I o Adu, kada na njih vjetar poslamo u kome nije bilo nikakva dobra." (Az-Zariyat, 41)

Da ne pušu u određenoj mjeri, vjetrovi bi se od osvježavajućeg utjecaja mogu preobratiti u vrelu toplotu ili bi bili u vidu suhih i vrućih pustinjskih vjetrova kao što su hamsin i sirocco. U oba slučaja biljni život bio bi nemoguć, a nepostojanje biljnog dolazi u značenju nepostojanja života svih živih bića.

"Ono što u životu na ovome svijetu udijele slično je usjevu onih koji su se prema sebi ogriješili, koji vjetar pun leda pogodi i uništi ga. Ne čini njima Allah nepravdu, oni je sami sebi čine." (Ali 'Imran, 117)

To što klime nisu mnogo različite od uobičajenih odlika je, isto tako, jedno dobročinstvo koje nam Allah, dž. š., daje putem vjetrova.

"Ako želi, On umiri vjetar i one na površini njegovoj ostaju nepokretne - to su pouke svakom onom ko je strpljiv i zahvalan." (Aš-Šura, 33)

Međutim, ništa se od ovoga ne dešava izvan Allahove volje. Vjetar koji puše pod Njegovom kontrolom, kao svojevrsna Allahova blagodat, osigurava nam nebrojene koristi.

GRAD

Veoma bitno arheološko otkriće početkom 1990-ih godina poznata svjetska štampa obznanila je u člancima: "Pronađen je pompezni arapski grad", "Pronađen je legendarni arapski grad", "Ubar – pješčana Atlantida". Ono što ovo zanimljivo arheološko otkriće čini još značajnijim jeste činjenica da se ime tog grada spominje u Kur'anu. Osoba koja je iznijela niz nepoznatih detalja o Adu, narodu koji se spominje u Kur'anu, bio je amaterski arheolog Nicholas Clapp.

Na satelitskim snimcima (gore) vidi se jedan kadar iz Ammana, koji se nalazi na jugu Arapskog poluotoka. Na fotografijama koje pripadaju gradu Ubar i koje je 1992. godine NASA načinila iz kosmosa ustanovljeni su tragovi antičkih putova. Narod Ad, o kojem smo upoznati preko Kur'ana objavljenog prije 1400 godina, se, suvremenim tehnološkim mogućnostima, pojavljuje kao svojevrsni kur'anski fenomen Kur'ana.

IREM

jetko i teško nabavljiv i koji je u to vrijeme imao vrijednost zlata.

Aktualni engleski istraživač Bertram Thomas, koji je ovim podacima u svojoj knjizi dao obimno mjesto, načinio je jednu istraživačku posjetu području u kojem su se nalazili ostaci grada čije je ime Ubar, u kojem je živio narod Ad. Beduini, koji su živjeli u pustinji, prilikom ove posjete, pokazali su mu jednu staru putnu stazu u tom području koje se nalazilo u

blizini omanske obale, te mu ispričali da ta staza pripada jednom veoma starom gradu po imenu Ubar.

U iskopinama načinjenim u Ubaru pronađena su mnogobrojna umjetnička djela i ostaci visoke civilizacije, u obliku kako su opisani u Kur'anu. Da bi dokazao postojanje Ubara, Nicholas Clapp poslužio se dvjema različitim metodama. Prvo je pronašao tragove putne staze na koju su ga upućivale priče beduina. Obraćajući se NASA-i, zatražio je da se putem satelita načine fotografski snimci ovog područja. Nakon toga, počeo je s istraživanjem karata i drevnih natpisa koji su se nalazili u kalifornijskoj biblioteci Huntington. Nakon kratkog istraživanja naišao je na kartu koja je 200. god. n.e. načinjena od Batlamyusa, egipatsko-grčkog geografa. Na karti je prikazano mjesto jednog starog grada koji se nalazio na tom području i skica puteva koji su vodili prema tom gradu. U međuvremenu, na snimcima koje je načinila NASA pojavili su se određeni tragovi puta, koji je apsolutno nemogu-

će uočiti prostim okom sa zemlje, koji je potpuno vidljiv jedino iz zraka. Međusobno su se ukrštali putevi naznačeni u starim kartama i putevi koji su se vidjeli na fotografijama načinjenim sa satelita. A krajnja tačka ovih puteva bilo je jedno široko područje za koje je sasvim razumljivo da je nekada bio grad.

Tako je pronađeno mjesto legendarnog grada zastupljenog u usmenim predanjima beduina. Prilikom načinjenih iskopina, iz pijeska su se počeli pojavljivati ostaci jednog drevnog grada. Iz tog razloga se ovaj zagubljeni grad okarakterizirao kao "Ubar iz pješćana Atlantida".

A što se tiče pravog dokaza, koji dokazuje da je ovaj stari grad grad naroda Ad, o kojem se govori u Kur'anu, to su ostaci grada. Od samog početka otkrivanja ruševina postalo je jasno da je taj srušeni grad pripadao narodu Ad, o kome govori Kur'an, i da su pronađeni stupovi pripadali gradu Irem, pošto su se među zdanjima otkrivenih tokom iskopina nalazili dugi stupovi, na čije se postojanje skreće pažnja u Kur'anu. Član istraživačke ekipe, pod čijom kontrolom se obavljalo iskopavanje, **Dr. Juris Zarins** govorio je, isto tako, govorio da su visoki stupovi ono što ovaj grad izdvaja od ostalih arheoloških iskopina i da je, prema tome, taj grad grad Irem, koji je pripadao narodu Ad, o kojem se govori u Kur'anu. U Kur'anu se na slijedeći način govori o aktualnom gradu Irem:

Zar ne znaš šta je Gospodar tvoj sa Adom uradio, sa stanovnicima Irema, punog palata na stupovima, kojima ravna ni u jednoj zemlji nije bilo. (*Al-Fadžr*, 6-8)

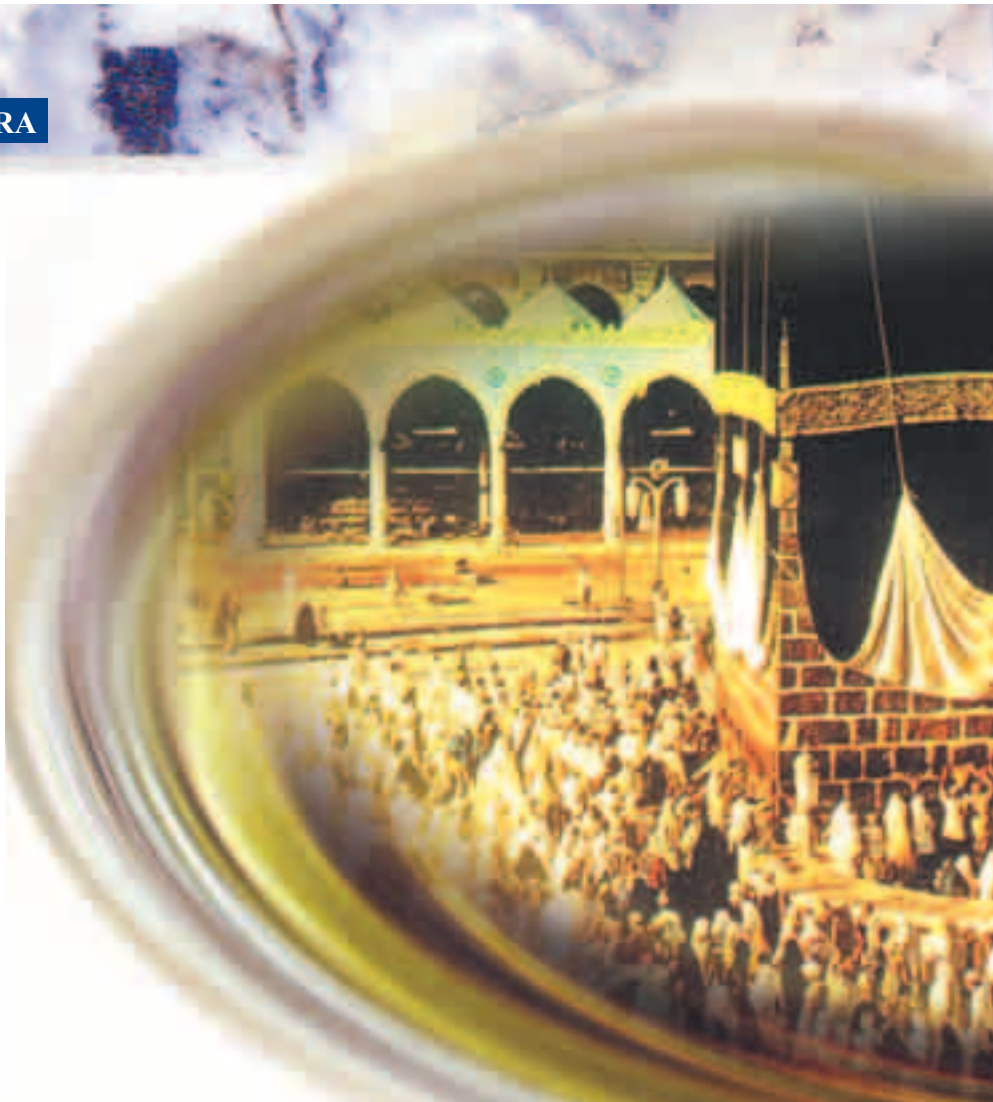
Kao što se vidi, kur'anski navodi o detaljima iz daleke prošlosti u apsolutnom su skladu s podacima do kojih se dolazi modernim istraživanjama, a to je samo jedan u nizu neospornih dokaza da je Kur'an riječ Allaha, dž. š.

(Radi detaljnijih podataka vidi: *Kuran Mucizeleri*, Harun Yahya, Arastirma Yayincilik, Istanbul, juni 2004).

Prilikom jednog od svojih istraživanja sprovedenih u proučavanju historije Arapa, stručnjak za historiju Arapa i producent dokumentarnih filmova **Nicholas Clapp** susreo se s knjigom *Arabia Felix* napisanom 1932. godine od engleskog istraživača **Bertrama Thomasa**. *Arabia Felix* je ime kojim su Rimljani nazivali teritoriju koja se nalazi na jugu Arapskog poluotoka i koji danas zahvata Jemen i Oman. Ovo su područje Grci nazivali "**Eudaimon Arabia**", a arapski učenjaci srednjeg vijeka "**El-Yemen es-Saiyd**". Sva ova imena dolaze u značenju "Sretni Jemen", a to je zbog toga što je u stara vremena ovo područje bilo u centru trgovine začimima, koja se vršila između Indije i Sjeverne Arabije. Osim toga, narod koji je naseljavao ovo područje bavio se proizvodnjom smole borovog drveta, koji se zove "čilibar", ri-

Tokom historije ljudi su vodili rasprave o tome koje je vjere bio Ibrahim, a. s. Od jevreja predstavlja se kao "jevrej", a od kršćana kao "kršćanin". Međutim, Allah, dž. š., u Kur'anu saopćava da oni koji raspravljaju o vjeri Ibrahima, a. s., i njegovoj lozi ne znaju ništa o tome i u Kur'anu kategorično iznosi da Ibrahim, a. s., nije bio ni jevrej ni kršćanin, već pristalica jedne "hanif" vjere.

Ibrahim, a. s., bio j

Ibrahim, a. s., odrastao je u jednom narodu načinjenom od idolopoklonika, čiji su se i preci klanjali kumirima. Odrastao je skupa s njima i uzeo njihovu naobrazbu. Međutim, dok je njegov narod vodio jedan nastrani i zalutali način življenja, on je, za razliku od ostalih pristalica naroda, iskazivao jedan veoma različit karakter i jedan izuzetni moral; vjerom u Allaha, dž. š., on je prekinuo svačku sličnost s njima i odvojio se.

Ibrahima, a. s., koga Allah, dž. š., hvali riječima: "... Ibrahim je bio (kao jedina) zajednica..." (Nahl, 120) jevreji su tokom historije prihvatili kao vjerovjesnika svih jevreja i iznosili kako oni slijede put Ibrahima, a. s. Što se pak tiče kršćana, oni prihvataju da je, kao vjerovjesnik, Ibrahim, a. s., poslan jevrejima, međutim odvajaju se od jevreja tvrdeći da je on podložan Isau, koji je došao nakon njega.

Međutim, Uzvišeni Allah, dž. š., Stvoritelj nebesa, Zemlje i svega onoga između toga dvoga, u Kur'anu, koji je spustio kao neprikosnovenu pouku i vodilju ljudima, na slijedeći način saopćava neutemeljenost svih ovih zabludjelih tvrdnji:

Kako govorite: "I Ibrahim, i Ismail, i Ishak, i Jakub, i unuci su bili jevreji, odnosno kršćani?" Reci: "Znate li bolje vi ili Allah? Zar je iko gor od onoga koji skriva istinu znajući da je od Allaha? - A Allah motri na ono što radite." (El-Bakara, 140)

Jedini ispravan izvor: Kurani-Kerim

Izvor koji nas podučava najispravnijim podacima o Ibrahimu, a. s., jeste Kur'an, pošto je to jedina Allahova knjiga nepromijenjenog sadržaja. Ukoliko, kao svoju životnu uputu, ljudi, umjesto Kur'ana, odaberu neki drugi izvor, oni ta-

da padaju u veliku zabludu. Ljudi koji zanemare pitanje koje se u Kur'anu detaljno obrazlaže ne sustežu se od toga da, u skladu sa svojim pretpostavkama i uvjerenjem, daju objašnjenje o tom pitanju. Međutim, kada donose komentar i o pejgamberima i njihovim lozama, vjernici, kao i u svim ostalim pitanjima, za osnovu uzimaju kur'anske ajete i sunnet Muhammeda, a. s. Svjesni su da su nastojanja nametanja ljudima neispravnih saznanja, a naročito iznošenja pretpostavki i nagađanja o poslanicima, djela kojima Allah, dž. š., nije zadovoljan.

Osim toga, Allah, dž. š., u drugim ajetima na slijedeći način saopćava da je nerazumna rasprava rasprava o tome da li je Ibrahim, a. s., kršćanin ili jevrej:

O sljedbenici Knjige, zašto se o Ibrahimu prepirete, pa zar Tevrat i Indžil nisu objavljeni poslije njega? Zašto ne shvatite? Vi raspravljate o

e hanif musliman

onome o čemu nešto i znate, a zašto raspravljate o onome o čemu ništa ne znate? - Allah zna, a vi ne znate! (Alu Imran, 65-66)

Ibrahim, a. s., bio je hanif musliman...

Nasuprot tvrdnjama koje su se iznosile tokom historije, Sveznajući Allah, dž. š., u jednom kur'anском ajetu na slijedeći način saopćava da Ibrahim, a. s., nije bio ni jevrej niti kršćanin, već pravi vjernik, musliman:

Ibrahim nije bio ni jevrej ni kršćanin, već pravi (hanif) vjernik, vjerovao je u Boga jednoga i nije bio idolopoklonik. (Alu Imran, 67)

Allah, dž. š., u Kur'anu kategorično saopćava da Ibrahim, a. s., nije bio ni jevrej ni kršćanin, već pristalica jedne "hanif" vjere. Riječ "hanif" ima značenje "bogo-bojazne osobe koja je predana

Allahovim naredbama, koja ne odustaje ni od jednog pitanja i odredbe Allahove vjere". Odlika Ibrahima, a. s., koja ga ističe kao "hanif", jeste činjenica da je on vjerovao i bio predan Allahu, dž. š., Jednom i Jedinom.

A u jednom drugom ajetu, Allah, dž. š., Muhammedu, a. s., naređuje da slijedi vjeru Ibrahima, a. s.:

Poslije smo tebi objavili: "Slijedi vjeru Ibrahimovu, vjeru pravu (hanif), on nije Allahu druge smatrao ravnim!" (En-Nahl, 123)

Allah, dž. š., od ljudi traži da se usmjere ka pravoj, *hanif*, vjeri, koja Allahu ne pripisuje druga. Da je ljudska priroda pogodna da bude hanif i da Allahu, dž. š., ništa ne čini ortakom, Allah, dž. š., ističe u Kur'anu na jedan veoma jasan način:

Ti upravi lice svoje vjeri, kao pravi vjernik (hanif), djelu Allahovu, prema kojoj je On ljude načinio - ne

treba se mijenjati Allahova vjera, ali većina ljudi to ne zna. (Er-Rum, 30)

Osim toga, kao što se razumije iz niza ajeta, Ibrahimova, a. s., vjera, koja se formulira rječju "hanif", u biti je istovjetna islamu. Inače, sve božanske vjere se, u svom izvornom obliku, temelje na principima postizanja zadovoljstva Jednog i Jedinog Allaha, dž. š., Njegove milosti i Dženneta. Ova vjera se, nakon Ibrahima, a. s., na nogama držala od njegovih sinova, unuka i ostalih dobrih insana, koji potječu od njegove loze. Naprimjer, u Kur'anu se skreće pažnja na razgovor koji je Jusuf, a. s., obavio s drugovima iz tamnice. Jusuf, a. s., na slijedeći način ističe da on ispovijeda vjeru Ibrahima, a. s., i njegovih potomaka:

I ispovijedam vjeru predaka svojih: Ibrahima i Ishaka i Jakuba; nama ne priliči da ikoga Allahu smatramo ravnim. To je Allahova milost pre-

ma nama i ostalim ljudima, ali većina ljudi nije zahvalna. (Jusuf, 38)

Bilo u kom periodu živjeli, zajednička odlika muslimana, odnosno "hanif" insana, jeste veličanje jedino Allaha, dž. š., ne pripisujući Mu druga. A jedna od osnovnih dužnosti peygamera jeste ta da ljude oslobode od širka i svega onoga što je u suprotnosti sa vjerskom etikom i da pozivaju na zaživljavanje istinske vjere. Upravo Muhammed, a. s., isto tako, u svojim hadisima zabranjuje ljudima da "Allahu pripisuju druga":

Upitao sam: "Allahov Poslanice, koji je najveći grijeh?" Odgovorio je: "Pripisivati ortaka Allahu, dž. š., iako te je On stvorio."¹

A u jednom ajetu Allah, dž. š., saopćava da, poput Ibrahimove, a. s., vjere, islam nije težak:

... On vas je izabrao i u vjeri vam nije ništa teško propisao, u vjeri pretka vašeg Ibrahima. Allah vas je odavno muslimanima nazvao, i u ovom Kur'anu, da bi Poslanik bio svjedok protiv vas, i da biste vi bili svjedoci protiv ostalih ljudi. Zato, molitvu obavljajte i zekat dajte i u Allaha se pouzdajte; On je Gospodar vaš, i to kakav Gospodar i kakav zaštitnik! (El-Hadždž, 78)

Kao što je saopćeno u navedenom ajetu, ljudi koji se, poput Ibrahima, a. s., usmjeravaju Jednom i Jedinom Allahu, dž. š., i koji u potpunosti sprovode vjeru, u Kur'anu su okarakterizirani kao muslimani. Riječ 'musliman' jeste izvedenica od arapske riječi "selam" i ima značenje "spašen" ili "predan". Bit "muslimanstva" jeste predanost Allahu, dž. š., i selamet (sigurnost i spokoj) koju donosi ta predanost. I peygamberi, koje je Allah, dž. š., čovječanstvu poslao kao predvod-

nike na Pravom putu, su, svojom bogobojaznošću i predanošću Allahu, dž. š., ljudi u koje se trebamo ugledati. Oni su predani ljudi koji se u svim svojim poslovima usmjeravaju ka Allahu, dž. š., koji Mu se utječu, koji su Ga učinili svojim prijateljem i koji od Njega traže pomoć. Iz tog razloga, svaki je od njih u Kur'anu nazvan "muslimanom".

Ilustracije radi, Allah, dž. š., je Nuha, a. s., nadahnio da se ljudima obrati riječima: **"...pa, ja od vas nikakvu nagradu ne tražim, mene će Allah nagraditi, meni je naređeno da budem musliman."** (Junus, 72). U suri Junus saopćava se da se Musa, a. s., svome narodu obratio slijedećim riječima: **"O narode moj, ako u Allaha vjerujete, u Njega se pouzdajte ako ste muslimani!"** (Junus, 84). Opet, u Kur'anu se također saopćava da se Sulejman, a. s., slijedećim riječima obratio narodu Sabe: **"Ne pravite se većim od mene i dodite da mi se pokorite!"** (En-Naml, 31). A u suri El-Maida Allah, dž. š., na slijedeći način nadahnio je učenike:

I kada sam učenicima naredio: "Vjerujte u Mene i Poslanika Moga!" oni su odgovorili: "Vjerujemo, a Ti budi svjedok da smo mi muslimani". (El-Maida, 111)

Kao što se vidi iz navedenih ajeta, dobri su vjernici oni koji su predani Allahu, dž. š., koji besprimjesno žive vjerski moral i koji posjeduju ihlas. Allah, dž. š., ovim ljudima ukazao je čast imenom "musliman".

A dova Jusufa, a. s., veoma nam je lijep primjer o ovom pitanju. O ovoj dovi Allah, dž. š., nas obavještava slijedećim riječima:

"... O Stvoritelju nebesa i Zemlje, Ti si Zaštitnik moj i na ovo me i na onome svijetu; daj da umrem kao musliman i pridruži me onima koji su dobri!" (Jusuf, 101)

Iskrena vjera Ibrahima, a. s., uzor je cijelom čovječanstvu

Ibrahimova, a. s., zanosna vjera u Allaha, dž. š., duboka ljubav, pokornost svim Allahovim naredbama, poslušnost i izuzetna etika u Kur'anu je naglašena na nekoliko mjesta. Jedan od tih ajeta jeste i sljedeći:

"Gospodaru naš, učini nas dvojicu Tebi odanim, i porod naš neka bude odan Tebi, i pokaži nam obrede naše i oprosti nam, jer Ti primaš pokajanje i samilostan si!" (El-Bakara, 128)

Uzoran moral, koji je pokazivao Ibrahim, a. s., iskrenost u vjeri u Allaha, dž. š., dubina u njegovoj predanosti i poslušnosti prema Allahu, dž. š., svim bi muslimanima trebali poslužiti kao uzor. Pronicljivost i odlučnost koju je Ibrahim, a. s., pokazivao prilikom pozivanja u vjeru nesumnjivo su također bitne odlike koje se trebaju prihvatiti kao model.

Kao što se naglašava u navedenim ajetima, Allah, dž. š., učinio je Ibrahimu, a. s., uzorom cijelom čovječanstvu. U Kur'anu se, poput Ibrahima, a. s., i drugi poslanici spominju kao "hanif" muslimani, predani Allahu, dž. š. Sve su ove vjere prave (*hak*) vjere čiji se temelji zasnivaju na vjeri Ibrahimu, a. s. Kršćanstvo i judaizam vremenom su iskvareni i udaljeni od originalnog oblika u kojem su objavljeni od Allaha, dž. š.

Međutim, sve su ove vjere u periodu objavljivanja bile prave Allahovog jedinstva, koje su širk prihvatale kao najveći grijeh i koje su preporučivale jedino življenje za postizanje Allahovog zadovoljstva.

A što se tiče ljubavi i poštovanja koje danas i kršćani, a i jevreji, iskazuju prema Ibrahimu, a. s., to je jedna

od značajnih vrijednosti koja ih na istoj osnovi susreće s islamom. Pristalice sve tri vjere, isto tako, vjeruju u Boga na način kako je to pokazao Ibrahim, a. s., i imaju za cilj robovanje Njemu. Iz tog razloga, Ibrahim, a. s., i njegova hanif vjera jesu zajednička riječ između pristalica knjiga (*ehlu kitaba*) i muslimana. (Međutim, ne smije se gubiti iz vida da su, iz određenih smjerova, kršćani i jevreji krivo prokomentirali vjeru Ibrahimu, a. s.) U jednom se kur'anskom ajetu na sljedeći način saopćava da su muslimani pristalice knjiga pozvali da se okupe oko ove zajedničke riječi:

Reci: "O sljedbenici Knjige, dođite da se okupimo oko jedne riječi i nama i vama zajedničke: da se nikome osim Allahu ne klanjamo, da nikoga Njemu ravnim ne smatramo i da jedni druge, pored Allaha, bogovima ne držimo!" Pa ako oni ne pristanu, vi recite: "Budite svjedoci da smo mi muslimani!" (Alu Imran, 64)

-----
1. Kutubul- sitta,
Prof.Dr. Ibrahim Canan, 2. tom,
str. 130.

O korisnosti kretanja i pijenja vode za zdravlje

Jedno od ponašanja na koje se u Kur'anu skreće pažnja jeste i ono koje se saopćava u ajetima u kojima se govori o nadahnuću koje je došlo Ejubu, a. s.:

**I sjeti se roba Našeg Ejjuba kada je Gospodaru svome
zavapio: "Šejtan me na zlo navraća i misli lažne mi
ulije!" "Udri nogom o zemlju - eto hladne
vode za kupanje i piće!"**
(Sa'd, 41-42)

Jedna od Allahovih preporuka u vezi s uznemirenošću i nespokojem, koje je Ejubu, a. s., dao šejtan jeste i "udaranje nogom o zemlju". Sasvim je moguće da ova formulacija iz navedenog ajeta, možda, upućuje na korist usljed bavljenja sportom i kretanja.

Prilikom sporta, a osobito pokretanjem dugih mišića, kao što su nožni mišići (izometrički pokreti), pojačava se krvotok, povećava se količina kisika koja ide do ćelija. Kao rezultat toga, kod čovjeka se gubi iscrpljenost, a izbacivanjem toksičnih materija iz tijela čovjek postaje krepak. (Prof. Dr. Fehmi Tuncel, Bilim Teknik Dergisi, januar 1993.) U isto vrijeme tijelo postaje mnogo otpornije na zaraze. Osobe koje se redovno bave gimnastikom posjeduju šire i čvršće krvne sudove, što čini svojevrsnu zaštitu od njihovog začepljenja, a shodno tome i zaštitu od srčanih oboljenja. (Barbara A. Brehm, *Your Health and Fitness*, Fitness Management Magazine, 1990.) Osim toga, redovno upražnjavana gimnastika, osiguranjem ravnoteže krvnog šećera, ima zaštitnu ulogu od šećerne bolesti. "Pozitivni utjecaji sporta na jetru ogledaju se u povećanom nivou holesterola možemo okarakterizirati kao 'koristan holesterol'." (Kathleen Mullen, *Some Benefits of Exercise*, Medical Times, C.Brown Publishers, 1986.)

Osim toga, gaženje bosom nogom po zemlji predstavlja veoma efektan način

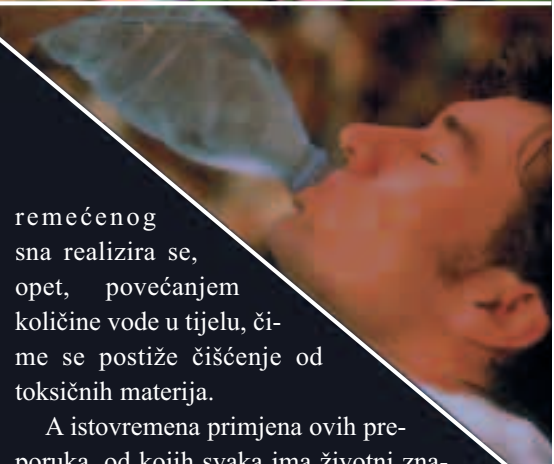
pražnjenja statičkog elektriciteta nakupljenog u tijelu. Ovaj metod ima ulogu svojevrsnog uzemljenja za tijelo.

Pored toga, poznato je da kupanje, na koje se u citiranom ajetu skreće pažnja, isto tako predstavlja najefikasniji način oslobađanja tijela od statičkog elektriciteta. Pored fizičke čistoće, kupanjem se smanjuje moguća napetost i neraspoloženje, zlovoljnost. Iz tog razloga, kupanje posjeduje moć pozitivnog djelovanja na niz fizičkih i psihičkih oboljenja, a posebno blagotvorno utječe u borbi protiv stresa.

Pored kupanja, u ajetu se još preporučuje i pijenje vode. Koristi koje voda ima za svaki organ tijela tolike su da ih je nemoguće zanemariti. Pravilan rad mnogobrojnih organa kao što su znojne žlijezde, želudac, crijeva, bubrezi i koža vezano je za unošenje dovoljne količine vode u tijelo. A otklanjanje poremećaja koji nastaju u tom kontekstu moguće je otkloniti unošenjem veće količine vode. Isto tako, odstranjivanje iscrpljenosti, umora i po-

remećenog sna realizira se, opet, povećanjem količine vode u tijelu, čime se postiže čišćenje od toksičnih materija.

A istovremena primjena ovih preporuka, od kojih svaka ima životni značaj za naše duhovno i tjelesno zdravlje, uroditi će najidelnijim rezultatom. Svaka od ovih preporuka svojevrsna je potvrda Allahovih riječi: **"Mi objavljujemo u Kur'anu ono što je lijek i milost vjernicima..."** (El-Isra, 82)

**Hvali ime Gospodara svoga
Svevišnjeg, Koji sve stvara i
čini skladnim, i Koji sve s
mjerom određuje i nadahnjuje,
i Koji čini da rastu pašnjaci, i
potom čini da postanu suhi,
potamnjeli.** (El-E'la, 1-5)

Kao što je poznato, nafta se formira od ostataka truhljenja morskog bilja i životinja. Od ovih ostataka, koji milionima godina truhnu na morskim dubinama ostaju jedino masne materije. A masne materije koje ostaju pod muljem i velikim stjenovitim slojevima pretvaraju se u naftu i plin. Pokretanja u zemljinoj kori ponekad proizvode zatrpavanje stijena koje sadrže naftu na dubinama od nekoliko hiljada metara. Cureći kroz pore stjenovitih slojeva, formirana nafta iz velikih dubina izlazi na površinu i, isparavanjem (pretvaranjem u plinovito stanje), iza sebe ostavlja nanose katrana.

Tri osobenosti iz prvih pet ajeta kur'an-skog poglavlja El-E'la, koje skreću pozornost, u krajnjoj su paraleli s etapama formiranja nafte. Prije svega, krajnje je moguće da se formulacijom "el-mer'a", koja dolazi u značenju pašnjaka, poljane, livade, upozorava na organske materije iz formiranja nafte. Što se tiče druge

pozorne riječi iz navedenih ajeta, to je riječ "ahva", koja se koristi za opisivanje čađavih zelenih boja koje idu ka crnoj boji, crnih boja koje idu ka zelenoj, mrkih, tamnosmeđih boja. Ova se riječ, isto tako, može tumačiti kao pretvaranje u crno biljnih ostataka, nataloženih ispod zemlje, pošto se ove riječi podržavaju jednom trećom riječju, a to je "gusaen". Riječ "gusaen", koja se u nekim prijevodima navodi u značenju pjene, truhlog lišća u pjenu, nanosa bujice; zatim kao: ološ, bagra, dolazi i u značenju: "nositi u pjenu raznog nanosa (bujica), biti puna brabonjaka, lišća, trstike (voda), zasuti nanosom (pašnjak – bujica)". U nekim se izvorima, zbog značenja: "povraćanje, bljuvanje", ova riječ prevodi kao "povraćanje bujice" i opisuje kao "zemljino bljuvanje nafte". Upravo, kada se u obzir uzme nastanak nafte, način njenog pojavljivanja, njen pjenasti izgled i boja, bolje će se shvatiti nivo mudrosti riječi koje se koriste u navede-

nim ajetima.

Kao što se vidi, pretvaranje biljki, pašnjaka u jednu tamnu i tečnu materiju, kako se navodi u citiranom ajetu, krajnje je slično formiranju nafte. Opisivanje jednog ovakvog nastanka, formiranja traje dugi niz godina, i to u jednom periodu kada se nisu posjedovala nikakva saznanja u vezi formiranja nafte, nesumnjivo je zaseban dokaz da je Kur'an Allahova objava, a nikako djelo ispisano rukom čovjeka.

NAČELA RAZGOVORA

kroz prizmu kur'anskog morala

Razgovor je jedno od pitanja koje igra najznačajniju ulogu pri međusobnom upoznavanju ljudi. Pogledi na svijet, vjera, ideje i mišljenja izražavaju se riječima. Misli koje čovjek nosi u srcu i skriva u svijesti, želje, ideale ili strepnje, čovjek, htio ili ne, odražava na svoj izlaganje i govor. Prema tome, iz izgovorenih riječi se, u velikoj mjeri, razumije psihičko stanje čovjeka, kakav razum i svijet posjeduje.

Kakav bi trebao biti stil govora?

Ljudi, u skladu sa svojom prirodom, osjećaju veliko zadovoljstvo u razgovoru koji se vodi mehkim tonom, koji ne uznemirava i vrijeđa druge i koji se vodi u jednom umjerenom stilu. Razgovori, koji se, čak iako stajališta obiju strana ne idu u istom smjeru, vode na jedan učtiv i pomirljiv način, uvijek rezultiraju pozitivnim efektima, smiraju srce i formira osnovu za trajna prijateljstva. A iskrenom primjenom moralnih odlika i načina izlaganja, koje je Allah, dž. š., saopćio kur'anskim ajetima, obrazuje daleko veće i dublje utjecaje na ljudska srca.

Ovaj oblik izlaganja, koji se zasniva na mudrosti, Allah,

dž. š., je saopćio u kur'anskom ajetu **“On mudrost kome hoće podaruje! A kome je data mudrost, dato mu je dobro veliko! I samo pametni Opome-nu prihvataju.”** (Al-Baqara, 269).

Ovog se pitanja i Muhammed, a. s., na slijedeći način dotakao u jednom svom hadisu:

Ibn Omer, r. a., priča: “Resûlullah, a. s., je rekao: *“Ne pričajte puno, osim prilikom zikra Allahu, dž. š., pošto prekomjerni govor, izuzev zikra, čini srce tvrdim. Znajte da je od Allaha najdalji onaj koji ima tvrdo srce.”* (Tirmizi, Zuhd 62, (2413). (5891)

Govoriti jednim iskrenim stilom

Jedan od načina izlaganja koji ima najviše utjecaja na ljude je iskreno izlaganje. Priroda čovjeka je stvorena na način da ostaje pod utiskom iskrenosti. Iskreni govor usmjerava čovjeka da opravdane strane traži i na nepristras-tan način procjenjuje ono što sluša čak i u idejama u koje inače ne vjeruje, koje ne podržava i kojima se suprotstavlja. Stimulira čovjeka na iskreno razmišljanje, iskrenu procjenu i iskreni govor. Jedna od najbitnijih odlika čovjeka koji je iskren u priči je što, ne težeći svom izlaganju dati neki poseban oblik, ima namjeru biti iskren pri izlaganju, tražeći utočište kod Allaha, dž. š. A iskreno izlaganje su iskrene emocije u čovjeku pretvorene u riječi.

Načela razgovora

Ljudske ideje, ljubav i poštovanje prema suprotnoj strani, najilustrativnije se odražavaju na razgovor. Iz tog razloga, bitno je, ponašanjem u skladu sa načelima razgovora koje iziskuje islamski moral, osigurati da se svi okoriste razgovorom.

Izbjegavati uobraženost

Uobraženost je jedan od vidova ponašanja koji čini uzmenirujuće okruženje prilikom vođenja razgovora. Uobraženost se može formulirati kao način razgovora koji se obavlja na jedan nepristojan način konstantnim iznošenjem ličnih ubjeđenja koja se smatraju neop-sorno ispravnim. Ljudi koji pričaju ovakvim stilom, suprotno očekivanju, kod suprotne strane izazivaju jedan do- jam krajnje odbojnosti.

Priznati drugima pravo na iznošenje mišljenja

Nastojati, bez upadanja u riječ, shva-titi ono što priča sugovornik i do kraja pristojno slušati jedan je od pozitivnih načina ophođenja sa kojim se nastoji postići Allahovo zadovoljstvo. Ovako držanje jedan je od pokazatelja pošto-vanja koje se osjeća prema sugovorni-ku i onome što on govori. Međutim, sas-vim je pogrešna logika da su karakter-

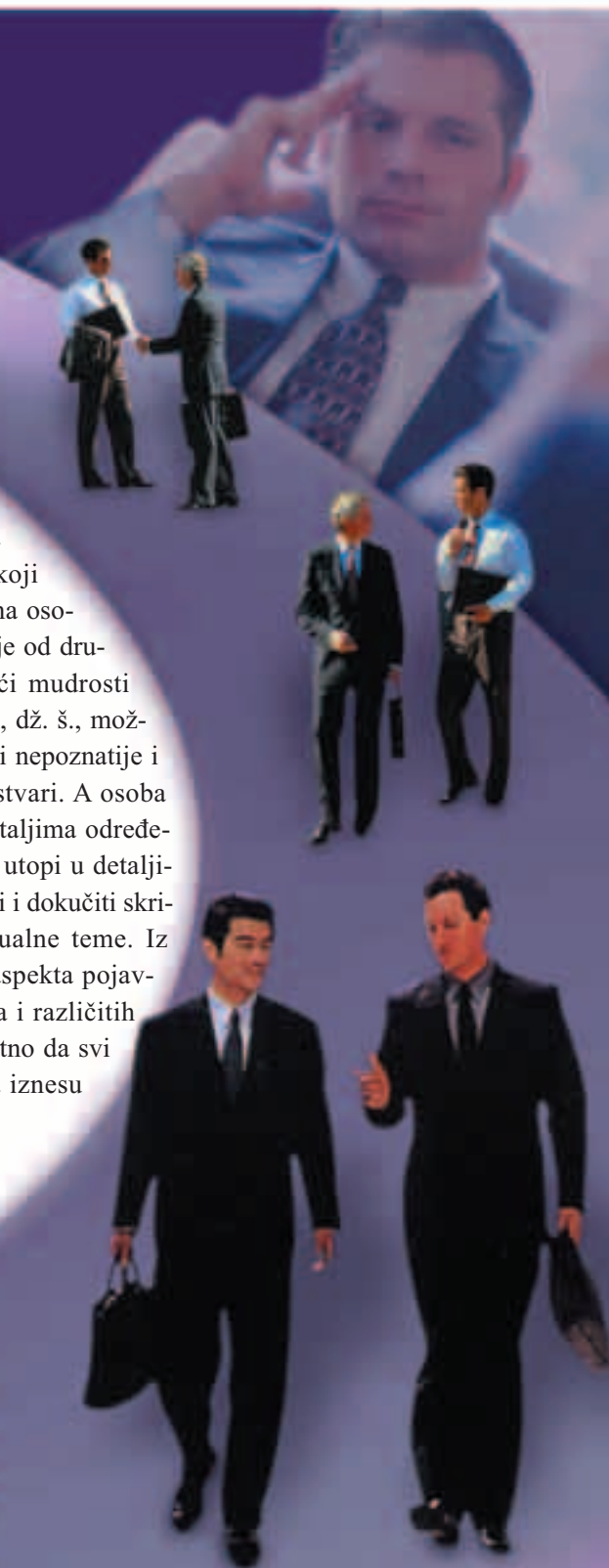
Ljudske ideje, ljubav i poštovanje prema suprotnoj strani, najilustrativnije se odražavaju na razgovor. Iz tog razloga, bitno je, ponašanjem u skladu sa načelima razgovora koje iziskuje islamski moral, osigurati da se svi okoriste razgovorom.

ne i poštovane osobe koje stalno pričaju jednim naglašenim i dominantnim tonom. Naprotiv, ovakvo ophođenje ljudi, koji povišenim tonom upadaju u riječ druome, koji sugovorniku ne priznaju pravo na izlaganje svoga mišljenja jedan je izraz nepristojnosti i neupućenosti. Razgovor sa osobom koja drugima ne daje pravo izlaganja svog mišljenja i koja upada u riječ nakon kratkog vremena može se pretvoriti u patnju. A šutnja sugovornika u takvoj situaciji je, u principu, jedan od pokazatelja trpljenja, a nikako slušanja i pridavanja važnosti.

Sasvim je normalno da u pitanjima koja iziskuju stručnost priča stručno lice. Međutim, u pitanjima u kojima se iznose individualni stavovi i mišljenja svako bi trebao uzeti učešće u razgovoru; svako bi trebao iznijeti svoje mišljenje. Na taj način se saznaje za svačije mišljenje, stvara se mogućnost formiranja mišljenja o karakteristikama dotičnih. Krajnje su pogrešna mišljenja u stilu

“zna manje od mene, zato neka ne priča” ili “neka pričaju samo oni koji znaju”. Možda jedna osoba može znati manje od druge, ali, zahvaljujući mudrosti koju iskazuje Allah, dž. š., možda je u stanju uočiti nepoznatije i zamršenije strane stvari. A osoba koja vlada svim detaljima određene teme, možda se utopi u detaljima i ne uspije uočiti i dokučiti skrivene smislove aktualne teme. Iz tog razloga je, sa aspekta pojavljivanja novih ideja i različitih aspekata, veoma bitno da svi učesnici razgovora iznesu svoje mišljenje.

Razgovor je jedno od pitanja koje igra najbitniju ulogu u međusobnom upoznavanju i zbližavanju ljudi. Razgovori koji se vode na jedan skroman i učtiv način, mudra i iskrena izlaganja na ljude uvijek ostavljaju pozitivne dojmove. A iskrenom primjenom moralnih odlika i načina izlaganja, koje je Allah, dž. š., saopćio kur'anskim ajetima, obrazuje daleko veće i ljepše utjecaje na ljudska srca.

Izbjegavati govor koji će u prvi plan izbacivati nefs (sopstveno biće)

Uobičajen je način ophođenja da, tokom razgovora, ljudi ne obraćaju pažnju na onoga koji govori, da se međusobno ne slušaju i da pričaju u maniru istovremene rasprave. Primjeri ovoga su veoma često susretljivi prilikom televizijskih debata. Čak i oni koji su se specijalizirali u svojoj oblasti mogu nastupati u maniru koji je apsolutno daleko od pristojnosti i poštivanja. Umjesto da se okoriste onime što su međusobno ispričali, ovakvi ljudi, jednim oholim stilom, nastoje prinuditi na slušanje sopstvenih riječi i nametnuti svoje mišljenje.

Što se tiče vjernika, oni nemaju cilj i nisu opterećeni sujetnostima kao što su probijanje u prvi plan i 'izricanje posljednje'. Iz tog razloga njihovi nastupi su umjereni i smireni. Shodno poimanju pristojnosti koja se zasniva na kur'anском moralu, nastoje, prije svega, insistirati na međusobnom upoznavanju, te na najboljem iskorištavanju onoga što se saopći prilikom razgovora.

Izbjegavati nepotrebna izlaganja

Samo da bi uspjeli iznijeti koliko duboko znanje posjeduju o određenoj te-

mi, govornici ponekad čine niz nepotrebnih govora koje nikako neće koristiti slušateljima. Ponekad, pak, temu koju mogu iznijeti u nekoliko kratkih rečenica utope u govoru od dva-tri sata. Kako god u srcu slušatelja ne pobuđuje željeni efekat, ovakvo izlaganje, u isto vrijeme, izaziva i osjećaj dosade. Niko ne osjeća zadovoljstvo prilikom slušanja ovakvog izlaganja.

Neuznemiravanje suprotne strane nepotrebnim izlaganjima, vodeće je pitanje na koje se, prilikom govora, mora obratiti posebna pažnja. Osobito razgovor u kome jedna osoba uzme riječ, ne prestando pričanje bez davanja riječi ostalima i preobraćanje u jednoosobnu konferenciju ili izlaganje, ponašanje je koje nije u skladu sa principima iskrenih razgovora vjernika.

Međutim, izlažući određenu temu, vjernik to čini na najjasniji i najotvoreniji način, jezgrovito, efektno i na način koji će kod suprotne strane osigurati korist. Prilikom izlaganja uvijek nastupa svjestan da je mudrost suština govora.

Izbjegavati duge rečenice i ponavljanja

Pored toga, jedan od manira koji uznemirava sugovornika je i korištenje du-

gih rečenica prilikom razgovora. Pristojno je praviti pauze prilikom razgovora, na našin da se uzme mišljenje suprotne strane, ukoliko ga želi izraziti. Isto tako, bitno je paziti na dužinu izlaganja, te, na isti način, voditi računa i izbjegavati ponavljanje rečenica. Kada neko ima nešto reći, ne smije, prilikom svog izlaganja, dopustiti da prelazi sa teme na temu, da na slušanje primorava nekoga ko nema vremena i ko treba ići.

Koristiti uravnoteženi ton glasa

Druga značajna greška koja se čini prilikom razgovora je ton glasa kojim se obraća. Kako bi dokazali ispravnost onoga što govore, uplašili, ubijedili ili ušutkali i pobijedili sugovornika, određeni ljudi pričaju jednim tonom koji je blizu vikanja. Međutim, ton glasa je umjeren i uravnotežen. Ovo pitanje je Allah, dž. š., u Kur'anu saopćio vjernicima kroz savjet koji Lukman, a. s., dao svome sinu:

U hodu budi odmjeren, a u govoru ne budi grlat; ta najneprijatniji glas je revanje magarca!" (Lukman, 19)

Ove teme se u svojim djelima na sljedeći način dotakao i uvaženi turski alim Mehmet Zahid Kotku:

"Nipošto ne pričaj oštro i ne pričaj mnogo; a pogotovo nikako ne pričaj po-

višenim tonom! Pazi da pričaš blagim tonom i slatkim riječju..." (Zahit Kotku, *Tasavvufi Ahlak*, tom 3, str. 66)

Koristiti odmjereni, prefinjen i učtiv način govora

Kao potrebu koju nalaže uzorni moral, vjernici u svojim ubraćanjima koriste krajnje odmjereni, prefinjen i učtiv stil. Ovaj njegov stil nije uvjetovan i ne mijenjase prema godinama sugovornika, kulturnom ili intelektualnom nivo, a ni to da li je siromašan ili bogat. Zbog toga što posjeduju uzornu skromnost u skladu sa ajetom **"...a nad svakim zna-
lcem ima još znaniji."** (Yusuf, 76), oni pridaju važnost mislima sugovornika.

Govoreći o vjeri i svetinjama

Jedna od najtežih grešaka kojih se, prilikom razgovora, treba strogo čuvati jesu šale i ismijavajući govori na račun vjere i svetkovina. Ako u toku razgovora neko počne sa ovkvim razgovorom, traba mu odmah upasti u riječ, prekinuti ga, objasniti mu pogrešnost ove šale, koja nije u skladu sa učtivošću, i neodložno ga upozoriti. Zbog toga što se smijanje na takve šale ili podrugljive riječi smatra suučesništvo u grešci, svi bi vjernici odmah trebali uložiti protest na jedan ovakav ispad, svoju uznemirenost bi trebali izraziti na jedan kategoričan i krajnje jasan način. Allah, dž. š., u suri

An-Nisa' na sljedeći način naređuje vjernicima:

On vam je već u Knjizi objavio: kad čujete da Allahove riječi poriču i da im se izruguju, ne sjedite s onima koji to čine dok ne stupe u drugi razgovor, inače, bit ćete kao i oni. Allah će, sigurno, zajedno sastaviti u Džehennemu licemjere i nevjernike. (An-Nisa', 140)

Šprdati se sa vjerom i svetinjama, davati neumjesne komentare prepričavanjem viceva na račun svetinja, pričati viceve o Džennetu i Džehennemu svojevrsna je propaganda ateizma. Svi muslimani bi se svim silama trebali čuvati da ne postanu saučesnici u jednoj takvoj grešci. Allah, dž. š., u Kur'anu saopćava da se jedino nevjernici rugaju vjeri i svetinjama:

A ako ih zapitaš, oni će sigurno reći: "Mi smo samo razgovarali i zabavljali se." Reci: "Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku Njegovu rugali?" (At-Tawba, 65)

Upravo iz tog razloga bi muslimani na najotvoreniji način trebali reagirati kada se susretnu sa korištenjem jednog pristupa koji nije u skladu sa poštovanjem u tom kontekstu, kao što sami pedantno izbjegavaju takav način, trebali bi izraziti svoju uznemirenost i iskreno upozoriti dotičnu osobu. To od njega zahtijevaju principi kur'anskog morala.

Davati najljepše odgovore

Vjernici žive po načelima kur'anskog morala da bi postigli Allahovo zadovoljstvo. Svjesni su da neće postupati prema načelima koje propisuje kur'anski moral ako misle da je ljudi sa kojima se susreću nezavisna bića i ako se svima ponaosob približavaju različitim stilom. Zbog toga, svjesni su da je svaki čovjek sa kojim se susretnu jedan dio iskušenja na koje ga u toku dunjalukog života stavlja Allah, dž. š., i postupaju sa sviješću manifestiranja islamskog morala. Na svaku riječ drugih nastoje odgovoriti na najljepši način. Ovakav vid morala je na slijedeći način saopćen u Kur'anu:

Kada pozdravom pozdravljeni budete, ljepšim od njega otpozdravite, ili ga uzvratite, jer će Allah za sve obračun tražiti. (An-Nisa', 86)

Načela razgovora koje Allah, dž. š., saopćio kur'anskim ajetima i putem Svoga Poslanika, priuštiti će čovjeku nebrojene koristi i ljepote i na ovom, a i na budućem svijetu. Ova se činjenica na slijedeći način saopćava u kur'anskim ajetima:

"...Lijepa riječ kao lijepo drvo: korijen mu je čvrsto u zemlji, a grane prema nebu; ono plod svoj daje u svako doba koje Gospodar njegov odredi - a Allah ljudima navodi primjere da bi pouku primili." (Ibrahim, 24-25)

Prema jednom pogrešnom shvaćanju usađenom u zajednicama udaljenim od vjerskog morala, mladost su nemarno provedene godine; ime jedne dobi u kojoj ljudi nemaju veliku kontrolu, ili samo period u kojem ljudi prave ulaganja za periode starosti; drugim riječima, ovo je period u kojem se prave planovi za budućnost, u kojem se okončava obrazovanje i karijera. Nesumnjivo, prirodno je da će se činjenje svega toga u ljudskom životu, podudariti s periodom mladosti. Međutim, ono što, osim navedenoga, mladost čini bitnim periodom jeste činjenica da je to, u biti, dob u kojoj će se prvenstveno uložiti naponi za vječni život nakon smrti, a ne za pozne godine. Iz tog razloga, godine mladosti, u kojima je najbolje fizičko i intelektualno zdravlje, u kojima se biva najenergičniji i najkrepkiji, u isto vrijeme, veoma su cijenjene godine u kojima se najviše može služiti vjerskom moralu i najviše zahvaljivati na blagodatima koje se uživaju.

Mladost je, u isto vrijeme, i period u kojem se formira struktura karaktera, u kojem se postižu dobre ili loše navike. Ljudi u ovoj starosnoj dobi još uvijek nisu u potpunosti adaptirani na navike ukorijenjene u zajednicu koja živi daleko od vjerskog morala, njenu strukturu i sistem razmišljanja. Zbog toga što se nalaze u periodu formiranja karaktera, mogu, uz pomoć Allahove mudrosti i u svjetlu Njegovih naredbi i zabrana, oživiti najuzorniji model morala. Upravo iz svih ovih razloga, Allah, dž. š., je, kako to i u

Kur'anu ističe, Svojim odabranim robovima u godinama mladosti dao vjerovjesništvo i dužnost širenja vjere.

Odabrani ljudi kojima je u ranim godinama dato vjerovjesništvo

Ibrahim, a. s.

Jedan od odabranih ljudi, kome je Allah, dž. š., u mladosti ukazao čast dužnošću vjerovjesništva jeste Ibrahim, a. s. U Kur'anu se na slijedeći način skreće pažnja da je Ibrahim, a. s., na Pravi put pozivao narod koji se klanjao kumirima:

Tako mi Allaha, ja ću, čim se udaljite, vaše kumire udesiti!" - I porazbija ih on u komade, osim onog najvećeg, da bi se njemu obratili. "Ko uradi ovo s bogovima našim", povikaše oni, "zaista je nasilnik?" "Čuli smo jednog momka kako im huli", rekoše, "ime mu je Ibrahim." (El-Enbija, 57-60)

Da bi mogao nastaviti svoju lozu i predati dužnost vjerovjesništva, Ibrahim, a. s., molio je Allaha, dž. š., da mu podari sina. Svemilosni Allah, dž. š., uslišao mu je dovu i podario mu sina Ismaila, koji je, unatoč tome što je bio u godinama dječastva, vjerom u Allaha, dž. š., i poslušnim izvršavanjem Njegovih naredbi bio uzorni musliman.

Isa, a. s.

Isa, a. s., je, Allahovom voljom, došao na svijet bez oca. U isto je vrijeme

u bešici progovorio i saopćio ljudima da ga je Allah, dž. š., učinio vjerovjesnikom. Isa, a. s., kome je Allah, dž. š., objavio Indžil dok je još imao svega trideset godina, i njegovi pomoćnici, učenici koji su mu bili pokorni, bili su muslimani kojima je veoma rano Allah, dž. š., ukazao na Pravi put. Isa-ov, a. s., govor u bešici saopćava se na slijedeći način u Kur'anu:

A ona im na njega pokaza. "Kako da govorimo djetetu u bešici?", rekoše. "Ja sam Allahov rob", ono reče, "meni će On Knjigu dati i vjerovjesnikom me učiniti i učinit će me, gdje god budem, blagoslovljenim, i naredit će mi da dok sam živ, molitvu obavljam i milostinju udjeljujem, i da majci svojoj budem dobar, a neće mi dopustiti da budem drzak i nepristojan. I neka je mir nada mnoom na dan kada sam se rodio i na dan kada budem umro i na dan kada budem iz mrtvih ustajao!" To je Isa, sin Merjemin , to je prava istina o njemu - onaj u koga oni sumnjaju. (Merjem, 29-34)

Jahja, a. s.

Jahja, a. s., sin Zekerijaa, a. s., koji je kao vjerovjesnik poslan istom narodu i u isto vrijeme kad i Isa, a. s., jeste, isto tako, odabrani čovjek kome je u ranim godinama

Ashabi-Kehf, Isaovi učenici, Muhammedovi, a.s., ashabi i Mehdijevi pomoćnici

MLADI U KU

*Mladost, kao
jedna od
najdragocjenijih
blagodati Allaha, dž.
š., jedan je od
najpolodonosnijih
perioda u čovjekovom
životu. U ovom periodu
čovjek može početi s
ulaganjem napora za
postizanje Allahovog
zadovoljstva i služenje
kur'anskom moralu.*

*Analiziranjem
kur'anskih ajeta i
Vjerovjesnikovih
hadisa, uočit će se da
omladina ima veliki
značaj i ulogu u širenju
kur'anskog morala.*

*Pažnja se, osim toga,
skreće i na činjenicu da
su većina vjerovjesnika,
čija se imena spominju u
Kur'anu, i vjernika, koji
su bili s njima, bili mladi
ljudi.*

KUR'ANU

šću i znanjem obdarismo; tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine. (Jusuf, 21-22)

Mladići koji su bili pokorni Muhammedu, a. s.

Obrati li se pažnja na život i borbu vjerovjesnika, uočiti će se činjenica da su oni koji su im bili pokorni i koji su im pomagali u borbi na Pravom putu bili, također, mladi ljudi.

Ashabi i značaj koji je Muhammed, a. s., pridavao mladima

Muhammed, a. s., posljednji vjerovjesnik kojeg je Allah, dž. š., poslao Svojim robovima, pozivao je u islam sve ljude. Upravo, kada se analiziraju prvi muslimani, vidjet će se da među njima mjesto zauzimaju ljudi iz svih slojeva društva. Međutim, omladina je bila u većini među ovim ljudima. Mladići iz vodećih i uglednih porodica Meke islamu su pokazivali više pažnje nego oni iz ostalih staleža društva. U kontekstu širenja islamskog morala, njegovi istinski pomoćnici i, oslonac Vjerovjesnika bili su upravo ovi mladići. Nekoliko muslimana koji su u prvom periodu povjerovali Vjerovjesniku bilo je u starosnoj dobi od oko pedeset godina, neki iznad trideset godina, a ostali su imali ispod trideset godina. Moguće je navesti niz primjera aktivnosti ovih mladića, koji su svaki po-naosob mudri primjer za sve vjernike. Prema historijskim izvorima, neki od ovih mladića potječu iz Pejgamberove okoline,

* **Hz. Ali**, r. a., pokorio se u ranim godinama svog života Vjerovjesniku; velikom većinu pobjeda ostvario je u periodu između 20. i 30. godine života.

* Mudri govor što ga je u cilju odbrane islama **Džâfer b. Ebu Tâlib**, koji se u 25. godini života preselio u Habešistan, održao pred vladarom Habešistana, kršćanskim čelnicima i dvorskom

vrhuškom ušao je u historiju.

* Dok je još imao 25 godina **Mus'ab b. Umejr** je, nakon prvog sporazuma na Akabi, od Muhammeda, a. s., kao učitelj poslan u Medinu. Kao rezultat njegovih aktivnosti veliki broj Medinelijsa prešao je na islam.

* Većinu pisama koja su od Muhammeda, a. s., poslana susjednim vladarima i arapskim plemenima napisao je mladi ashab **Zejd b. Sâbit**. Osim toga, naredbom Muhammeda, a. s., naučio je hebrejski i asirski jezik kako bi mogao prevesti pisma koja dolaze iz susjednih zemalja i odgovoriti na njih. Zauzimao je mjesto među onima koji su ispisivali Objavu. Kada je Muhammed, a. s., umro, Zejd b. Sâbit imao je svega 21 godinu.

* Osim toga, ovi su mladići, koji su se nalazili pored Muhammeda, a. s., u prvim godinama odigrali značajnu ulogu u propagiranju islamskog morala i izvan Arapskog poluotoka.

Muhammed, a. s., pridavao je veliki značaj mladima; uglavnom je birao između mladića one koji su ispisivali Objavu. Omladinu je postavljao za učitelje. Mladiće je imenovao za zapovjednike vojske, koju su činili većinom stariji ashabi. I, opet, u većini ratova zastavu je lično predavao mladima. Prenosi se da je jedan od mladića iz Vjerovjesnikove okoline rekao slijedeće:

Džundub Ibn Abdillâh, r. a., priča: Mi, jedna grupa mladića, koja se približila momačkoj dobi, bili smo skupa sa Resûlullahom, alejhissalâtu vesselâm. Naučili smo iman, prije nego što smo naučili Kur'ân. Potom smo naučili i Kur'ân. Zahvaljujući Kur'ânu povećao se i naš iman. (*Kütübi sitte, Iman Bölümü hadis 5961*)

Sljedbenici Musaa, a. s.

Musa, a. s., koji je, protiv faraona i idolopoklonika, vodio jednu uzornu borbu, pozivao je u vjerski narod u ko-

Allah, dž. š., ukazao na Pravi put. U Kur'anu se na slijedeći način saopćava da mu je mudrost data još dok je bio dječak:

"O Jahja, prihvati Knjigu odlučno!" - a dadasmo mu mudrost još dok je dječak bio i nježnost i čednost, i čestit je bio (Merjem, 12-13)

Jusuf, a. s.

Svojim životom, borbom, klevetom kojoj bio podvrgnut i godinama provedenim u tamnici, Jusuf, a. s., jeste primjer mudrosti svim vjernicima. U Kur'anu se na slijedeći način saopćava da mu je mudrost data još u mladosti:

...I eto tako Mi Jusufu dadasmo lijepo mjesto na Zemlji i naučismo ga tumačenju snova - a Allah čini šta hoće, ali većina ljudi ne zna. I kad on stasa, Mi ga mudro-

jem se nalazio. A da su grupu Musao-vih, a. s., pomoćnika, koji su, kao rezultat ovih pozivanja, prihvatili vjeru, činili mladići, u Kur'anu se saopćava slijedećim riječima:

I ne povjerova Musau niko, osim malo njih iz naroda faraonova, iz straha da ih faraon i glavešine njegove ne počnu zlostavljati... (Junus, 83);

A kada Musa reče momku svome: "Sve ću ići dok ne stignem do mjesta gdje se sastaju dva mora, ili ću dugo, dugo ići." (El-Kehf, 60)

Mladići u pećini Kehf

Ashabi-Kehf jesu jedna grupa mladića, vjernika o kojim se govori u kur'anskom poglavlju El-Kehf. Razlog zbog kojeg su se sklonili u pećinu jeste tiranska vlast u tom periodu. Stanovnici pećine, koji nisu bili u stanju slobodno izraziti svoje ideje, objasniti Pravi put i koji su bili ometani u doličnom propagiranju vjerskog morala, rješenje su našli u udaljavanju od ove zajednice. Kur'anska sura Kehf jedno je poglavlje na koje je Muhammed, a. s., a i niz islamskih alima, višesmjerno skrenuo pažnju. U aktualnom poglavlju, u kojem se prenose kazivanja o stanovnicima Kehfa i Rakima, sadržane su i mnoge formulacije koje nagovještavaju ahiri-zeman (period koji će nastupiti prije smaka svijeta, o kojem se govori u hadisima). Neki od tih ajeta jesu i slijedeći:

Misliš li ti da su samo stanovnici pećine, čija su imena na ploči napisana, bili čudo među čudima Našim? Kad se nekoliko momaka u pećini sklonilo pa reklo: "Gospodaru naš, daj nam Svoju milost i pruži nam u ovom našem postupku prisebnost." (El-Kehf, 9-10)

Sasvim je moguće da se u ovim ajetima nagovještava na to da će u ahiri-zemanu mladi preuzeti velike odgovornosti, da će voditi idejnu borbu pro-

tiv zabludjelih filozofija, da će preuzeti značajne dužnosti u objašnjavanju vjerskog morala i ukidanju tiranije nad ljudima. (Allah, dž. š., najbolje zna.)

Mladi Mehdijevi pomoćnici u ahiri-zemanu

U hadisima Muhammeda, a. s., saopćava se radosna vijest, a to je da će na čelo vjernika u ahiri-zemanu doći jedna odabrana osoba - Mehdi. U hadisima se saopćava da će, također, mladići biti i pomoćnici Mehdiya, koga će u ahiri-zemanu Allah, dž. š., zadužiti da neredom i tiranijom ispunjenom Zemlju ispuni pravdom i učini da zavlada islamski moral.

Hukejm bin Sa'd veli:

Čuo sam imama Emirul-mu'mini-na Alija, r. a., da je rekao ovako:

"Mehdijevi će ashabi biti mladi i među njima neće biti staraca; jedino koliko surme u očima ili soli u hrani. A ono čega je najmanje u hrani jeste so."

ODGOVORNOST MLADIH U ŠIRENJU KUR'ANSKOG MORALA

Mladost, kao Allahova milost Svojim robovima, jedna je blagodat koju vjernici trebaju iskoristiti kao povod zahvalnosti. Nesumnjivo, ovu blagodat treba na najbolji način koristiti na Allahovom putu. Upravo, na to nas slijedećim riječima u Kur'anu upozorava Allah, dž. š.:

"Zatim ćete toga dana za sladak život biti pitani sigurno!" (Et-Takasur, 8)

Mladi bi se trebali smatrati odgovornim za širenje uzornog morala, za zaustavljanje ratova, tiranije, suza, za suzbijanje patnje muslimana širom svijeta, i na sebe preuzeti ulogu upućivanja na dobro i odvraćanja od zla. U idejnom smislu trebali bi voditi borbu protiv nastranih zabludjelih filozofija koje

čine osnovu svega ovoga; za svoje bi uzore trebali uzeti živote čestitih vjernika, koji su bili prije njih. Kao svoj uzor trebali bi uzeti privrženost, ljubav i poslušnost ashaba koju su izražavali prema Muhammedu, a. s.; za svoje vodiče trebali bi uzeti Kur'an i sunnet Muhammeda, a. s. Tako će zahvaljujući ovim naporima mladi vjernici biti povod približavanja svijeta danima sreće i blagostanja, koji su veoma blizu.

Knjiga «Hiramov ključ», koju su napisala dvojica masona, **Christopher Knight** i **Robert Lomas**, otkriva neke važne činjenice o korijenima slobodnog zidarstva. Prema ovim autorima, očigledno je da je masonstvo nastavak Templara, mada, pored ovoga, autori također ispituju porijeklo Templara.

Prema njihovoj tezi, Templari su doživjeli veliku promjenu dok su bili u Jeruzalemu. Na kršćanskom mjestu oni su usvojili druge doktrine. U korijenu ovoga leži tajna koju su otkrili u Solomonovom hramu u Jeruzalemu, čije su ruševine bili krenuli istražiti. Pisci objašnjavaju da su Templari, posjećujući Palestinu, koristili njihovu tobožnju ulogu zaštitnika kršćanskih hodočasnika kao izgovor, dok je njihov stvarni cilj bio sasvim drugačiji:

Nema dokaza da su ovi prvi Templari ikada pružali zaštitu hodočasniciima, a, s druge strane, brzo smo otkrili da postoji konačan dokaz o tome kako su vršili opsežna iskopavanja ispod ruševina Herodovog hrama.¹

Autori «Hiramovog ključa» nisu jedini koji su pronašli dokaz o tome. Francuski historičar **Gaetan Delaforge** iznosi tvrdnju sličnu ovoj, gdje se kaže da je stvarni zadatak deveterice vitezoza bio istraživanje područja u namjeri **da se dokopaju određenih relikvija i rukopisa koji**

sadrže bit tajnih tradicija judaizma i drevnog Egipta.²

Na kraju devetnaestog stoljeća Charles Wilson, pripadnik kraljevske inženjerije, počeo je vršiti arheološko istraživanje u Jeruzalemu. Došao je do zaključka da su Templari otišli u Jeruzalem kako bi istraživali ruševine hrama. Wilson je ispod temelja hrama pronašao tragove kopanja i iskopavanja, i zaključio kako je to učinjeno alatom koji je pripadao Templarima. Ove su bilješke još u kolekciji Roberta Brydona, koji posjeduje opsežnu arhivu podataka koji se tiču Templara.³

Pisci «Hiramovog ključa» dokazuju da ta iskopavanja, koja su vršili Templari, nisu bila bez rezultata; da je red u Jeruzalemu pronašao određene relikvije koje su promijenile njihov pogled na svijet. Dodajmo i to da su i mnogi istražitelji istog mišljenja. Mora biti da je postojalo nešto što je vodilo Templeare da usvoje sistem vjerovanja i filozofiju potpuno drugačiju od kršćanstva, da čitaju heretičke mise i izvode rituale crne magije, unatoč činjenici da su oni prethodno bili kršćani i da su došli iz kršćanskog dijela svijeta.

Prema zajedničkom mišljenju mnogih istražitelja, to «nešto» bila je **kabala**.

Značenje riječi kabala jeste «usmena tradicija». Enciklopedije i rječnici definiraju je kao ezoteričnu tajanstvenu granu židovske religije. Prema ovoj definiciji, kabala istražuje skrivena značenja Tore i drugih židovskih religijskih djela. Ali ako pažljivije ispitaмо materiju, otkrit ćemo sasvim druge činjenice. Te nas činjenice vode do zaključka da je kabala **sistem ukorijenjen u mnogobožskom idolopoklonstvu; da je postojala prije Tore i proširila se unutar judaizma, nakon što je Tora bila objavljena.**

TEMP

Ovu zanimljivu činjenicu o kabali objašnjava isto tako zanimljiv izvor. **Murat Özgen**, turski mason u svojoj knjizi *Što je slobodno zidarstvo i kako ono izgleda?* insistira na slijedećem:

*Mi ne znamo jasno otkud potječe kabala i kako se razvila. To je opće ime za jedinstvenu, metafizički konstituiranu, ezoteričnu i tajnu filozofiju, osobito povezanu sa židovskom religijom. Prihvaćena je kao židovski misticizam, ali neki elementi koje sadrži pokazuju da je napisana mnogo prije Tore.*⁴

Francuski historičar **Gougenot des Mousseaux** objašnjava da je kabala stvarno nastala mnogo prije negoli judaizam.⁵

Židovski historičar **Theodore Reinach** kaže da je kabala suptilni otrov koji ulazi u vene judaizma i cijelog ga truje. Salomon Reinach definira kabalu kao «jedno od najgorih zastranjivanja ljudskog uma».⁶

Razlog Reinachove tvrdnje da je kabala «jedno od najgorih zastranjivanja ljudskog uma» jeste taj da je njena doktrina velikim dijelom povezana s magijom. Hiljadama je godina kabala bila kao jedna vrsta kamena temeljca za svaku vrstu magijskih obreda. Vjerovalo se kako rabini koji izučavaju kabalu posjeduju veliku magijsku moć. Također, na mnoge koji nisu židovi kabala je imala utjecaj, pa su se trudili prakticirati magiju upotrebljavajući njene doktrine. Ezoterički smjerovi koji su se ukorijenili u Evropi u vrijeme kasnog srednjeg vijeka i, koje su osobito prakticirali alhemičari, u velikoj mjeri svoje korijene imaju u kabali.

Čudno je to što je judaizam, monoteistička religija, počela objavom Tore Mojsiju, neka je mir na njega, a da je unutar ove religije sistem nazvan Kabala, koji prihvaća osnove prakticiranja

magije, religijom zabranjene. Ovo potvrđuje gore izneseno i dokazuje da je Kabala zapravo element koji je unesen u judaizam izvana.

Ali, što je izvor ovog elementa?

Židovski historičar **Fabre d'Olivet** kaže da je kabala došla iz drevnog Egipta. Prema ovom piscu, korijeni kabale sežu unazad do drevnog Egipta. Kabala je tradicija koju su učili neki od vođa Izraelčana u drevnom Egiptu i kao tradicija je usmeno prenošena s generacije na generaciju.⁷

Iz ovog razloga moramo se osvrnuti na drevni Egipat u namjeri da pronademo osnovno porijeklo lanca: kabala-Templari-slobodno zidarstvo.

MADIONIČARI DREVNOG EGIPTA

Drevni Egipat bio je jedna od najstarijih svjetskih civilizacija. Također je bio i jedna od onih, koje su najviše ugnetavale. Veličanstvene spomenike koji su još ostali iz starog Egipta: piramide, sfinge i obeliske izgradile su stotine hiljada robova koji su radili do trenutka smrti, pod bičem i izvrnuti gladi. Faraoni, apsolutni vladari Egipta, htjeli su da ih ljudi obožavaju i predstavljali su se bogovima.

Njihovi vlastiti zapisi jedan su od izvora našeg znanja o drevnom Egiptu. Bili su otkriveni u devetnaestom stoljeću i, nakon intenzivnog rada, egipatski je alfabet odgonetnut, donoseći na svjetlo mnoge pojedinosti o zemlji. Ali, pošto su zapise pisali službeni državni historičari, oni su tako ispunjeni pristrasnim izvještajima napisanim da hvale državu.

Za nas se, svakako, najbolji izvor znanja o ovoj materiji nalazi u Kur'anu.

U Kur'anu, u priči o Musau, date su nam informacije o sistemu u Egiptu. Ajeti otkrivaju da su postojala dva važ-

na centra vlasti u Egiptu: faraon i njegov priso vijeće, koje je nastojalo vršiti značajan utjecaj na njega; faraon bi se često konsultirao s vijećem, i, s vremena na vrijeme, slijedio bi njegove sugestije. Dolje navedeni ajeti pokazuju utjecaj koji je ovo vijeće imalo na faraona:

I Musa reče: «O Faraone, ja sam poslanik Gospodara svjetova! Dužnost mi je da o Allahu samo istinu kažem. Donio sam vam jasan dokaz od Gospodara vašeg, zato pusti da idu sa mnom sinovi Israilovi!»

«Ako si donio kakav dokaz», reče, «pokaži ga, ako istinu govoriš.»

I baci štap svoj – kad on prava zmijurina; i izvadi ruku svoju – ona za prisutne postade bijela.

Glavešine naroda Faraonova povikaše: »Ovaj je, doista, vješt čarobnjak, on hoće da vas izvede iz zemlje vaše, pa šta predlažete?»

«Zadrži njega i brata njegova», rekoše, «a pošalji u gradove one koji će sakupljati, preda te će sve vješte čarobnjake dovesti.» (Kur'an, 7: 104-112)

Treba primijetiti da se ovdje spominje vijeće koje savjetuje faraona, potiče ga protiv Musaa i predlaže mu određene metode. Ako pogledamo zapise o egipatskoj historiji, vidjet ćemo da su dvije osnovne komponente vijeća bile vojska i svećenici.

Nema potrebe objašnjavati značaj vojske. Ona je uspostavljala osnovnu vojnu moć režima faraona. No, trebali bismo pobliže pogledati ulogu svećenika. Svećenici drevnog Egipta bili su klasa koja se u Kur'anu spominje kao mađioničari. Oni su predstavljali kult koji je režim podržavao. Vjerovalo se da imaju posebne moći i posjeduju tajno znanje. Ovim su autoritetom utjecali na

LARI I KABALA

ljude Egipta i osigurao svoj položaj unutar uprave faraona. Ova je klasa, u egiptskim zapisima poznata kao «Amo-novi svećenici», usredotočila svoju pažnju na prakticiranje magije i izvršavanje njihovog poganskog kulta; dodajmo da su oni izučavali razne nauke kao što su astronomija, matematika i geometrija.

Ova je klasa svećenika bila zatvoreni red koja je za sebe mislila da posjeduje posebno znanje. Takvi su redovi obično poznati kao ezoterične organizacije. U magazinu *Mason Dergisi* (*Masonski časopis*), izdanje podijeljeno među masonima Turske, korijeni slobodnog zidarstva određuju se kako se vraćamo unazad do ove vrste ezoteričnih redova, a napisan je poseban spomen na svećenike drevnog Egipta.

*Kao što se misao razvija u ljudskom biću, nauka napreduje, i kao što nauka napreduje, broj tajni unutar znanja o ezoteričnom sistemu raste. U ovakvom kretanju ova ezoterična inicijativa, koja je najprije počela na Istoku, u Kini i Tibetu, a zatim se proširila do Indije, Mezopotamije i Egipta, stvorila je osnovu svećeničkog znanja koje je bilo prakticirano hiljadama godina i stvorilo osnovu moći svećenika u Egiptu.*⁸

Kako može postojati veza između

ezoterične filozofije svećenika drevnog Egipta i današnjih slobodnih zidara? Drevni Egipat – klasičan primjer bezbožnog političkog sistema u Kur'anu – iščeznuo je hiljadama godina prije. Može li imati ikakav utjecaj danas?

Da bismo našli odgovor na ova pitanja, moramo se osvrnuti na vjerovanja svećenika drevnog Egipta koja se tiču porijekla univerzuma i života.

STAROEGIPATSKO VJEROVANJE U MATERIJALISTIČKU EVOLUCIJU

U knjizi Hiramov ključ, engleski masoni, autori knjige, Christopher Knight i Robert Lomas dokazuju da drevni Egipat ima važno mjesto u pogledu porijekla masonstva. Prema ovim autorima, najvažnija ideja prenesena modernom masonstvu iz drevnog Egipta jeste ta da svemir postoji sam od sebe i pomoću sebe, i evoluirao slučajem. Oni objašnjavaju ovaj zanimljivi pogled sljedećim riječima:

*Egipćani su vjerovali da je materija oduvijek postojala; za njih je bilo nelogično da misle kako je Bog stvorio nešto iz apsolutno ničega. Njihov je stav da je svijet počeo kada je red izašao iz kaosa i da od tada uvijek postoji bitka između sila organizacije i nereda. Ovo kaotično stanje nazvano je nun, i kao sumeranski ...opis..., sve je bilo mrak, besunčani vođeni ambisom snagom, kreativna sila unutar njege koja je zapovjedila redu da počne. Ova latentna sila koja se nalazila unutar materije kaosa nije znala da postoji; bila je vjerovatnoća, potencijal koji se ispreplitao unutar slučajnosti nereda.*⁹

Ukazat ćemo kako su ovdje opisana vjerovanja u skladu s tvrdnjama današnjeg materijalističkog društvenog kruga koji je predstavljen programom rada znanstvene zajednice takvim terminima kao što su «teorija evolucije», «teorija kaosa» i «osnovna organizacija materije». Knight i Lomas nastavljaju svoje prethodno razmatranje rekavši:

Začuđujuće, ovaj opis stvaranja savršeno opisuje stav moderne znanos-

*ti, osobito «teorije kaosa», koja je prikazana kompliciranim koncepcijama koje se razvijaju i matematički ponavljaju unutar potpuno nestrukturiranih slučajeva.*¹⁰

Knight i Lomas tvrde kako postoji sklad između vjerovanja mislilaca starog Egipta i moderne znanosti, ali ono što oni smatraju pod modernom znanosti, kako što smo već naglasili, jesu materijalistički pojmovi poput teorije evolucije ili teorije kaosa. Unatoč činjenici da ove teorije nemaju znanstvenu osnovu, one su silom nametnute u polju znanosti u protekla dva stoljeća i predstavljene su kao znanstveno opravdane. (U sljedećim ćemo dijelovima ispitati one koji su nametnuli ove teorije u znanstveni svijet.)

Došli smo do važnog mjesta u ovoj etapi knjige, pa sumirajmo ono što smo do sada otkrili.

Raspravu smo počeli razmatrajući red Templara, za koji se misli da je izvor masonstva. Vidjeli smo da su Templari, iako osnovani kao kršćanski red, pod utjecajem tajnih doktrina otkrivenih u Jeruzalemu, potpuno odbacili kršćanstvo i postali antireligiozna organizacija prakticirajući heretičke obrede.

Istražujući što je bila ta doktrina koja je utjecala na Templare, nalazimo da je to, u osnovi, bila kabala.

Analizirajući kabalu, našli smo dokaz da je, ma koliko mnogo ona mogla ličiti židovskom misticizmu, ta nezna-božačka doktrina starija od Judaizma, koja je kasnije unesena u religiju i čiji su istinski korijeni nađeni u drevnom Egiptu.

Drevnim je Egiptom vladao poganski sistem vladavine faraona, i mi tamo **nalazimo zamisao koja čini osnovu moderne ateističke filozofije: da univerzum postoji svojevolumno i razvija se slučajno.**

Sve ovo sigurno daje zanimljivu sliku. Da li je slučajno to što filozofija svećenika drevnog Egipta još cvjeta i što postoje tragovi lanca: kabala-Templarimasonstvo, koji su odgovorni za održavanje prevlasti ove filozofije sve do današnjeg dana?

Da li je moguće da masoni, koji su

ostavili svoj trag u svjetskoj historiji od osamnaestog stoljeća, potičući revolucije, promovirajući filozofije i političke sisteme, mogu biti nasljednici mađioničara drevnog Egipta?

Da bismo jasnije odgovorili na ovo pitanje, najprije pobliže moramo ispitati historijske događaje koje smo sada samo kratko skicirali.

IZVOR PRIČE O KABALI

«Egzodus» je naslov druge knjige Tore. Ova knjiga opisuje Izraelčane, koji su pod vodstvom Mojsija napustili Egipat i pobjegli pred Faraonovom tiranijom. Faraon je tjerao Izraelčane da rade kao robovi i ne bi pristao da ih oslobodi. Ali, suočen sa čudima koja je izvodio Bog preko Mojsija, i pogubnim nesrećama koje je nanio svom narodu, Faraon je popustio. I tako, jedne noći Izraelčani su se okupili u mnoštvo, i počeli svoje iseljenje iz Egipta. Kasnije je Faraon napao Izraelčane, ali ih je Bog spasio kasnijim čudom koje je izveo preko Mojsija.

Ali, mi u Kur'anu nalazimo najpreciznije objašnjenje izlaska iz Egipta, jer je Tora pretrpjela mnogo tekstualnog kvarenja, nakon što je prvobitno bila objavljena Musau. Važan dokaz ovome jesu mnoge kontradiktornosti koje se nalaze u pet knjiga Tore: Postanak, Izlazak, Levitski zakonik, Brojevi i Ponovljeni zakon. Činjenica da knjiga Ponovljeni zakon završava opisom Musaove smrti i sahrane jeste nepobitan dokaz kako bi ovaj dio morao biti dodan poslije Musaove smrti.

U Kur'anu, u opisu izlaska Izraelčana iz Egipta, kao i u drugim pričama ispričanim u njemu, nema niti najmanjeg proturječja; priča je ispričana istinito. Štaviše, kao i kod drugih priča, Bog otkriva puno mudrosti i mnoge tajne u toku onoga što je ispričano. Zbog ovog, prilikom detaljnijeg ispitivanja tih priča iz njih možemo izvući brojne pouke.

ZLATNO TELE

Jedna od važnih činjenica u pogledu izlaska Izraelčana iz Egipta, kao što je ispričano u Kur'anu, jeste ta da su se oni pobunili protiv religije koju im je objavio Bog bez obzira na činjenicu da ih je Bog preko Musaa spasio Faraonove ti-

ranije. Izraelčani nisu mogli shvatiti monoteizam koji im je saopćavao Musa i neprestano su naginjali idolopoklonstvu.

Kur'an ovdje opisuje ovu čudnu težnju:

I Mi sinove Israilove preko mora prevedosmo, pa oni naidoše na narod koji se klanjao kumirima svojim. «O Musa», rekoše, «napravi i ti nama boga kao što i oni imaju bogove!» «Vi ste uistinu narod koji nema pameti!» reče on.

«Zaista će biti poništeno ono što ovi ispovijedaju i beskorisno će im biti ono što rade.» (Kur'an, 7:138-139)

Unatoč Musaovim upozoravanjima, Izraelčani su nastavili s takvom izopačenošću, a kad ih je Musa napustio kako bi se popeo na goru Sinaj, takva se izopačenost u potpunosti ispoljila. Koristeći Musaovo odsustvo, pred njih je istupio čovjek imena od Samira koji je raspirio iskre izraelitske sklonosti ka idolopoklonstvu, i naveo ih da izrade statuu teleta i da je obožavaju.

I Musa se narodu svome vrati srdit i žalostan. «O, narode moj», reče, «zar vam Gospodar vaš nije dao lijepo obećanje? Zar vam se vrijeme oduljilo, ili hoćete da vas stigne srdžba Gospodara vašeg, pa se zato niste držali obećanja koje ste mi dali!»

«Nismo prekršili dano ti obećanje od volje svoje», odgovoriše. «Bili smo natovareni teretima, nakitom narodnim, pa smo to bacili.» A to isto uradio je i Samirija*, pa im iz-

lio tele koje je davalo glas kao da muče*, i oni su onda rekli: «Ovo je vaš bog i Musaov bog, on ga je za boravio!»

(*87-1 Židovi su na dan izlaska iz Egipta, posudili od svojih susjeda i prijatelja Egipćana mnogo zlatnog nakita, i on je ostao kod njih. Kad su došli na Sinaj, htjeli su ga se riješiti. Samirija je bio član židovske obitelji Samira i nije bio vjernik.

*88-1 koje je davalo glas kao da muče. Tele od zlata je bilo tako vješto napravljeno da bi se, kad je vjetar kroz njegove šupljine prolazio, iz njega čuo glas kao muče.)

Zašto je među Izraelćanima postojala stalna težnja da izrađuju idole i obožavaju ih? Što je bio izvor ove sklonosti?

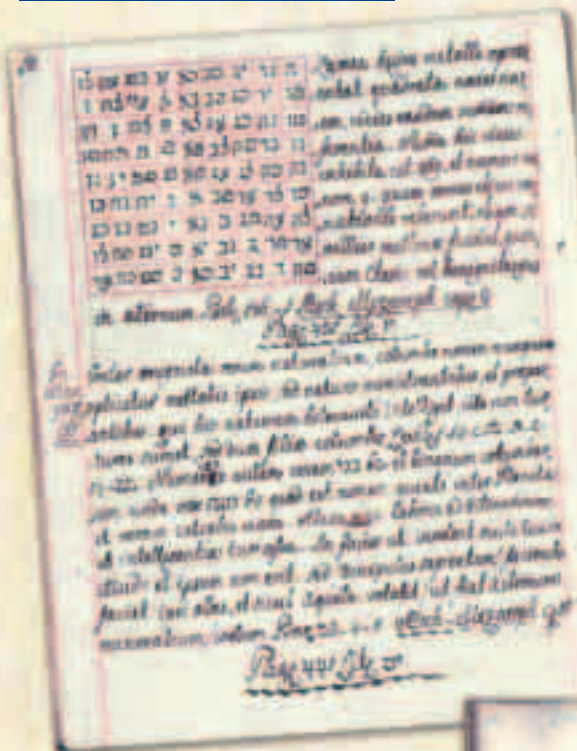
Jasno je da društvo koje nikad prije nije vjerovalo u idole ne bi iznenada usvojilo ništavno ponašanje poput stvaranja idola i njegovog obožavanja. Samo oni koji su prirodno bili skloni idolopoklonstvu mogli su vjerovati u takvu besmislicu.

Međutim, Izraelćani su bili narod koji je vjerovao u jednog Boga od vremena njihovog pretka Ibrahima. Ime «Izraelćani» ili «Sinovi Izraela» prvo je dato sinovima Jakuba, Ibrahimovog unuka, i nakon toga svom židovskom narodu koji je potekao od njega. Izraelćani su štitili monoteističku vjeru koju su naslijedili od svojih predaka: Ibrahima, Ishaka i Jakuba, neka je mir na njih. Zajedno s Jusufom, neka je mir na njega, oni su otišli u Egipat i sačuvali svoj monoteizam dugo vremena usprkos činjenici da su živjeli usred egipatskog idolopoklonstva. Iz priča ispričanih u Kur'anu jasno se vidi kako su Izraelćani bili narod koji je, kad im je došao Musa, vjerovao u jednog Boga.

Jedino objašnjenje za ovo jeste to da su na Izraelćane, ma koliko se držali monoteističke vjere, utjecali poganski narodi među kojima su živjeli, te su ih počeli oponašati zamjenjujući tako vjeru koju je za njih izabrao Bog s idolatrijom stranih naroda.

Istražujemo li materiju u svjetlu historijskih zapisa, vidimo da je poganski kult koji je utjecao na Izraelćane bio

Tendenciju Izraelćana ka poga-
nizmu drevnog Egipta, koju smo
ovdje skicirali, važno je razumjeti,
ona nam daje nešto uvida u iskriv-
ljivanje teksta Tore i u porijeklo
kabale. Ako pažljivo razmotrimo
ove dvije teme, vidjet ćemo da je
u njihovom izvoru nađeno
drevnoegipatsko mnogoboštvo i
materijalistička filozofija.

OD DREVNOSTI EGIPTA DO KABALE

Još su za Musaova života Iz-
raelćani počeli stvarati idole
slične onima koje su vidjeli u
Egiptu i obožavati ih. Nakon

mного godina prije nego je došla Tora.
Najvažniji dio kabale je teorija o formi-
ranju svemira. Ova teorija se vrlo razli-
kuje od povijesti stvaranja prihvaćenog
u teističkim religijama. U početku stva-
ranja, prema kabali, nastale su stvari
zване Sefiroth, čija su značenja «krugo-
vi» ili «orbite», a koje su imale materi-
jalne i spiritualne karakteristike. Uku-
pan broj tih stvari bio je 32. Prvih je de-
set predstavljalo sunčev sistem dok su
ostale predstavljale mnoštvo zvijezda u
svemiru. Ova osobenost kabale pokazu-
je da je usko povezana sa drevnim as-
trološkim sistemima vjerovanja... Tako
je kabala još udaljenija od jevrejske re-
ligije, a kudikamo srodnija drevnim mis-
terioznim religijama Istoka.¹²

Usvajajući te materijalističke i
ezoterične doktrine koje su zasno-
vane na magiji, jevreji su zanema-
rili zabrane u Tori koje se odnose
na to. Latili su se rituala magije
drugih paganskih naroda, i tako je
kabala postala mistična doktrina
unutar judaizma, suprotno Tori. U
knjizi *Tajna društva i podrijački
pokreti* engleska spisateljica, Ne-
sta H. Webster kaže:

*Vraćanje su, kao što znamo,
practicirali Kanaani prije nego su
Izraelćani zauzeli Palestinu; Egipat, In-
dija i Grčka također su imali svoje pro-
roke i vraćare. Unatoč prokletstvima
protiv proricanja sadržanim u Mojsije-
vom Zakonu, jevreji su se, ne obazirući
se na te zabrane, zarazili i izmiješali
svetu tradiciju, koju su naslijedili, sa
magijskim idejama dijelom posuđenih
od drugih rasa, dijelom što su ih sami
izumili, dok je, u isto vrijeme, spekul-
ativna strana jevrejske kabale posudila
ideje iz filozofije perzijskih mudraca,
neo-platonista i neo-pitagorejaca. Pos-
toji onda opravdanje za tvrdnju antika-
balista da ono što mi danas znamo kao
kabala, nije čisto jevrejskog porijekla.*¹³

U Kur'anu postoji ajet koji upućuje
na ovu temu. Bog kaže kako su Izrael-
ćani naučili sotonske rituale proricanja
iz izvora koji su izvan njihove religije.

**I povode se za onim što su šejtani
o Sulejmanovoj vladavini kazivali. A**

onaj iz drevnog Egipta. Važan do-
kaz koji podupire ovaj zaključak
jeste taj da je zlatno tele, koje su
obožavali Izraelćani, dok je Musa
bio na Sinajskoj Gori, bilo zapra-
vo replika egipatskih idola Hatora
i Apisa. U knjizi "Predugo na sun-
cu" kršćanski autor **Richard Ri-
ves** piše:

*Hator i Apis, krava i vol, bogo-
vi Egipta, predstavljali su obo-
žavanje sunca. Njihovo obožavanje
bilo je samo jedna etapa u egipatskoj
dugoj historiji poštovanja sunca.
Zlatno je tele na Sinajskoj Gori više
nego dovoljno svjedočanstvo koje do-
kazuje da se proglašena svetkovina
odnosila na obožavanje sunca...*¹¹

Utjecaj koji je egipatska mnogobo-
žачка religija imala na Izraelćane po-
javljivao se u mnogim različitim situa-
cijama. Čim su susreli poganski narod,
ova se sklonost ka heretičkom vjerova-
nju pojavila, kao što pokazuje ajet:

**«O Musa», rekoše, «napravi i ti na-
ma boga kao što i oni imaju bogove!»
(Kur'an, 7:138)** Ono što su rekli svome
vjerovjesniku: **«O, Musa, mi ti nećemo
vjerovati dok Allaha ne vidimo!»** otkri-
va da su bili skloni obožavanju mate-
rijalnih stvorenja koja su mogli vidjeti,
kao što je Egipćanima predviđala njiho-
va poganska religija.

što je Musa umro, malo što ih je odvr-
ćalo od ponovnog daljeg zapadanja u iz-
opačenost. Naravno da ista stvar ne mo-
že biti rečena za sve jevreje, ali neki su
prihvatili egipatsko mnogoboštvo. Ust-
vari, oni su nastavili doktrine egipatskog
svećenstva (faraonskih mađioničara),
koje su ležale u temelju vjerovanja tog
društva i iskvarili vlastitu vjeru uvodeći
te doktrine u nju.

Doktrina koja je iz drevnog Egipta
bila uvedena u judaizam bila je kabala.
Kao sistem egipatskih svećenika, kaba-
la je bila ezoterični sistem a njena je os-
nova bila practiciranje magije. Zanim-
ljivo, kabala daje objašnjenje stvaranja
sasvim različito od onoga nađenog u To-
ri. To je materijalističko objašnjenje zas-
novano na drevnoegipatskoj ideji o vječ-
nom postojanju materije. **Murat Özgen**,
turski mason, o ovoj temi kaže:

Očigledno je da je kabala napisana

Sulejman nije bio nevjernik, - šejtani su nevjernici učeći ljude vradžbini i onome što je bilo nadahnuto dvojici meleka, Harutu i Marutu, u Babilonu. A njih dvojica nisu nikog učili dok mu ne bi rekli: «Mi samo iskušavamo, i ti ne budi nevjernik.» I ljudi su od njih dvojice učili kako će muža od žene rastaviti, ali nisu mogli time nikome bez Allahove volje nauditi. Učili su ono što će im nauditi i od čega nikakve koristi neće imati iako su znali da onaj koji tom vještinom vlada neće nikakve sreće na onom svijetu imati. A doista je jadno ono za što su se prodali, kad bi samo znali! (Kur'an, 2:102)

Ovaj ajet drži kako su neki jevreji, iako su znali da će pretrpjeti poraz na onom svijetu, učili i usvajali primjenjivanje magije. Prema tome, oni su zalutali izvan Zakona kojeg im je Bog poslao, i prodajući svoje vlastite duše, pali u neznaboštvo (magijske doktrine). «Prodali su se» za zlu stvar; drugim riječima, odbacili su svoju vjeru.

Činjenice saopćene u ovom ajetu pokazuju glavne odlike važnog sukoba u jevrejskoj historiji. Borba je bila, s jedne strane, između poslanika koje je Bog slao jevrejima i onih koji su ih slušali i s druge strane onih zadržanih jevreja koji su se bunili protiv Božjih zapovijedi, oponašajući pagansku kulturu naroda oko njih i slijedeći njihove kulturne običaje prije nego Božji Zakon.

NEZNABOŽAČKE DOKTRINE DODANE TORI

Važno je primijetiti da se o grijesima iskvarjenih jevreja često pripovijedalo u samoj svetoj jevrejskoj knjizi – Starom Zavjetu. U Nehemijinoj knjizi, vrsta knjige koja govori o historiji unutar Starog Zavjeta, jevreji priznaju svoje grijehe i kaju se:

«Onda se rod Izraelov odvojio od svih tuđinaca; pristupili su i ispovijedali svoje grijehe i bezakonja svojih otaca. Stajali su, svako na svom mjestu, i čitali knjigu Jahve, Boga svoga, četvrtinu dana; za druge su četvrtine ispovijedali svoje grijehe i

klanjali se Jahvi, Bogu svome. A Ješua, Bani, Kadmiel, Šebaniah, Buni, Šerebiah, Bani i Kenani, popevši se na poviše mjesto za levite, vapili su snažnim glasom Jahvi, Bogu svome.

(Oni rekoše:)...» Oni su se bunili, i odvrkli Tebe, i zakon Tvoj su bacili za leđa, ubijali su proroke, koji su ih obraćali da se tebi vrate i grdno su hulili.

U ruke si ih tada predao osvajačima, koji su ih tlačili. A u vrijeme muke svoje Tebi su vapili, i Ti si ih s neba uslišio, i u velikoj dobroti svojoj slao si im izbavljenje koji su ih iz ruku tlačitelja njihovih izbavljali.

Ali čim bi se smirili, opet su pred Tobom zlo činili, a Ti si ih puštao u ruke neprijatelja njihovih koji su ih mučili, i opet su k Tebi vapili, i Ti si ih s neba uslišio: u milosrđu Svojem mnogo si ih puta izbavio.

Ti si ih opominjao da se vrate Tvoje Zakonu: ali se oni uzjoguniše, nepokorni Tvojim zapovijedima; griješili su protiv naredaba Tvojih, a čovjek živi kad ih obdržava. Leđa su izvlačili, šije ukrućivali, i nisu slušali.

U velikom milosrđu Svojem Ti ih nisi uništio, ni ostavio ih nisi, jer Ti si Bog milostiv i pun samilosti.

A sada, o Bože naš, veliki Bože, jaki i strašni, koji čuvaš Savez i dobrohotnost, neka ne bude pred licem Tvojim neznatna sva ova nevolja koja je snašla nas, kraljeve naše i knezove, svećenike i proroke naše, očeve naše i sav narod Tvoj od vremena asirskih kraljeva pa do danas.

Ti si pravedan u svemu što nas je snašlo, jer Ti si pokazao vjernost, a mi zloću svoju.

Kraljevi naši, i knezovi, svećenici i oci naši nisu vršili Zako-

na Tvoga, nisu osluškivali naredaba Tvojih i opomena koje si im davao.

Premda su bili u svom kraljevstvu, u velikim dobrima koja si im činio, u prostranoj i plodnoj zemlji koju si im dao, oni Ti nisu služili, i od svojih zlih djela nisu se odvrćali. (Nehemijina knjiga, 9:1-35)

Ovaj odlomak izražava želju koju je imao jedan broj jevreja vraćajući se vlastitoj vjeri u Boga, ali tokom jevrejske historije drugačiji segment je postupno dobio na snazi i dominirao jevrejima, a kasnije potpuno promijenio samu religiju. Iz ovog razloga, u Tori i ostalim knjigama Starog zavjeta, nalaze se elementi koji su potekli iz krivovjernih poganskih doktrina, kao i oni gore spomenuti, koji su se zauzimali za povratak istinskoj religiji. Na primjer:

* U prvoj knjizi u Tori rečeno je da je Bog iz ničega stvorio cijeli svemir u šest dana. Ovo je ispravno i potječe iz originalnog otkrovenja. Ali zatim stoji da se Bog odmarao sedmi dan, iako je to potpuno izmišljena tvrdnja. To je izopačena ideja izvedena iz neznaboštva koje Bogu pripisuje ljudske kvalitete. U

Kur'anskom ajetu Bog kaže:

Mi smo stvorili nebesa i Zemlju i ono što je između njih – za šest vremenskih razdoblja, i nije Nas ophrvao nikakav umor. (Kaf, 38)

*U drugim dijelovima Tore stil pisanja ne poštuje čast Boga, osobito na onim mjestima gdje Mu se ljudska slabost pogrešno pripisuje (Bog je sigurno iznad toga). Ovi su antropomorfizmi napravljeni kako bi nalikovali ljudskim slabostima, koje su kod paganih važile za njihove vlastite izmišljene bogove.

*Jedna takva bogohulna tvrdnja je druga koja tvrdi da se Jakob, predak Izraelćana, hrvao s Bogom i pobijedio. Jasno da je ova priča izmišljena da uputi jevreje na rasnu superiornost, u imitiranju rasnih osjećaja rasprostranjenih među paganskim narodima (ili, riječima Kur'ana: «fanatični bijes»).

* U Starom zavjetu postoji tendencija da se Bog predstavi kao nacionalno božanstvo – da je On samo Bog Izraelćana. Kako god, Bog je Gospodar i Bog svemira i svih živih bića. Ovaj pojam nacionalne religije u Starom zavjetu odgovara tendencijama paganizma u kojem svako plame obožava svog vlastitog boga.

U nekim knjigama Starog zavjeta, primjerice Jošua, date su zapovjedi za izvršavanje užasnog nasilja nad nejev-

rejskim narodima. Naređeno je masovno ubijanje, bez obzira na žene, djecu ili starce. Ovo nemilosrdno divljaštvo potpuno je suprotno Božjoj pravdi i podsjeća na barbarizam paganskih kultura koje je obožavalo mitskog boga rata.

Ove neznabožacke ideje koje su uvedene u Toru moraju negdje imati porijeklo. Morali su biti jevreji koji su usvojili, poštivali i njegovali tradiciju stranu Tori, i izmijenili je dodajući joj ideje izvedene iz tradicije za koju su se zalagali. Porijeklo ove tradicije seže unazad do svećenika starog Egipta (mađioničara faraonova režima). To je, zapravo,

bila kabala koja je otuda predana brojnim jevrejima. Kabala je zauzimala formu koja je omogućila drevnim egipatskim i drugim paganskim doktrinama da se uvuku u judaizam i razvijaju unutar njega. Kabalisti, naravno, tvrde kako kabala jednostavno detaljnije objašnjava tajne skrivene u Tori. No, u stvarnosti, kako to kaže Theodore Reinach, jevrejski kabalistički historičar, kabala je: «**suptilni otrov koji ulazi u vene judaizma i cijelog ga truje.**»¹⁴

Moguće je ona u kabali naći čiste tragove materijalističke ideologije drevnih Egipćana.

KABALA – DOKTRINA SUPROTNA KREACIONIZMU

Bog u Kur'anu otkriva da je Tora božanska knjiga koja je poslana da bude svjetlo čovječanstvu:

Mi smo objavili Tevrat, u kome je uputstvo i svjetlo. Po njemu su Jevrejima sudili vjerovjesnici, koji su bili Allahu poslušni i čestiti ljudi, i učeni, od kojih je traženo da čuvaju Allahovu knjigu, i oni su nad njom bdjeli. Zato se, kad budete sudili, ne bojte ljudi, već se bojte Mene, i ne zamjenjujte riječi Moje za nešto što malo vrijedi! A oni koji ne sude prema onome što je Allah

objavio, oni su pravi nevjernici. (Al-Ma'ida, 44)

Stoga, Tora je, kao i Kur'an, knjiga koja sadrži znanje i zapovjedi srodne takvim temama kao što je postojanje Boga, Njegovo jedinstvo, Njegove odlike, stvaranje ljudskih bića i drugih stvorenja, svrha ljudskog stvaranja i Božji moralni zakoni za ljudski rod. (Ali, ova izvorna Tora nije danas postojeća. Ono što mi danas posjedujemo jeste preokrojena verzija Tore, iskvarena ljudskim rukama.)

Važna stvar koju zajedno dijele prava Tora i Kur'an jeste da se Boga priznaje kao Stvoritelja. Bog je apsolutan i postoji od početka vremena. Sve drugo osim Njega jeste Njegova tvorevina koju je On stvorio iz ničega. On je stvorio i uobličio cijeli svemir, nebeska tijela, mrtvu materiju, ljudska bića i sva živa stvorenja. Bog je Jedan; On postoji sam.

I dok je ovo istina, sasvim drukčije tumačenje je nađeno u kabali, tom «*jedva primjetnom otrovu koji ulazi u vene judaizma i cijelog ga truje*». Njena doktrina o Bogu je u potpunoj suprotnosti sa «djelom stvaranja», koje nalazimo u pravoj Tori i Kur'anu. U jednom od svojih djela o kabali, američki istraživač, **Lance S. Owens** iznosi svoje viđenje o mogućim izvorima ove doktrine:

Kabalističko je iskustvo bilo uzrokom nekolicini opažanja Božanskog, od kojih su mnoga odstupala od pravovjernog pogleda. Središnje načelo vjere Izraela je bio proglas da je «naš Bog Jedan». Ali kabala je tvrdila da, dok Bog postoji u najvišoj formi kao potpuno neopisivo jedinstvo – u kabali nazvan Ein Sof, beskrajnost – ova nemoguće-znana pojedinačnost neminovno se očitovala u velikom broju Božanskih oblika: množenom bogova, koju su kabalisti zvali Sefiroth, Božji sudovi ili lica. Način na koji je Bog potekao iz nerazumljive jedinstvenosti u mnoštvu misterij je kojem su kabalisti posvetili mnogo meditacije i razmišljanja. Očigledno da ova Božja raznolika slika potvrđuje optužbe «biti politeistički (mnogobožacki)», optužba

koju su žestoko, iako nikada potpuno uspješno, pobijali kabalisti.

U kabalističkoj teozofiji nije samo Božansko bilo u množini, nego i u svom prvom suptilnom očitovanju iz nemoguće-znane jedinstvenosti Bog je primio dvojnu formu kao mušku i žensku; 'vrhovni' Otac i Majka, Hokhmah i Binah su bili prvi oblici Božjeg očitovanja. Kabalisti su otvoreno koristili seksualne metafore da objasne kako je stvaralački snošaj Hokhmaha i Binaha proizveo dalje stvaranje.¹⁵

Zanimljiva odlika ove mističke teologije jeste da su, prema njoj, ljudska bića na neki način božanska i da nisu stvorena. Owens opisuje ovaj mit:

Složenu Božansku sliku (...) kabala sebi također predstavlja u unitarnoj antropomorfističkoj formi. Prema jednoj kabalističkoj recenziji, Adam Kadmon, Bog je bio prvobitni ili prauzorni Čovjek. Čovjek je s Bogom dijelio oboje: suštinsku, nestvorenu božansku iskru i složenu organsku formu. Ovo čudno izjednačavanje Adama s Bogom podržava kabalistička šifra: numerička vrijednost oba imena Adam i Jehova u hebrejskom jeziku je iznosila 45 (tetragram, tzv. «četvoroslovlje», tj. oznaka za pojam **Jahveh** (ime Boga) koji se iz strahopoštovanja pisao samo sa četiri slova., tj. **jvhv**; ispod tetragrama pisali su katkada **adonaj** - hebrejski naziv za Boga umjesto imena Jahve koje se nije smjelo izgovoriti - i onda vokale iz tog naziva umetali u tetragram; na taj se način razvilo nepravilno čitanje **Ja-ho-vah**, odnosno Jehova, kako se kasnije i uobičajilo umjesto pravilnog Jahve). Prema tome, u kabalističkoj egzegezi se **Jehova izjednačio sa Adam**: Adam je bio Bog. S ovom je afirmacijom išla tvrdnja da je cijelo čovječanstvo u najvišem ostvarenju bilo poput Boga.¹⁶

Ova teologija sadrži pogansku mitologiju i formirala je osnovu za degradaciju judaizma. Jevrejski su kabalisti prešli granice zdravog razuma do te mjere da su čak pokušali od ljudskih bića načiniti bogove. Dodajmo da je prema ovoj teologiji božansko čovječanstvo

samo ono koje je se sastoji od jevreja; druge se rase ne smatraju ljudskima. Kao rezultat ovoga, unutar judaizma koje se izvorno temeljilo na osnovi služanja i poslušnosti Bogu, ova se pokvarena doktrina počela razvijati, s ciljem da zasititi jevrejsku oholost. Unatoč svojoj prirodi, koja je u suprotnosti s Torom, kabala je uvedena u judaizam. Na kraju je, povrh svega toga, počela kvariti samu Toru.

Druga zanimljiva stvar u pogledu korumpiranih doktrina kabale jeste njena sličnost sa poganskim idejama drevnog Egipta. Kao što smo razmatrali na prethodnim stranicama, drevni Egipćani su vjerovali da je materija oduvijek postojala; drugim riječima, oni su odbijali zamisao da je materija stvorena iz ničega. Kabala tvrdi istu stvar kad su u pitanju ljudska bića; tvrdi da ona nisu stvorena i da su odgovorna za uređivanje njihovog vlastitog postojanja.

Izrečeno suvremenim terminima: drevni su Egipćani bili materijalisti, a što je bitno, kabalistička doktrina može biti nazvana sekularni humanizam.

Zanimljivo je primijetiti kako ova dva pojma – materijalizam i sekularni humanizam – opisuju ideologiju koja dominira svijetom više od dva zadnja stoljeća.

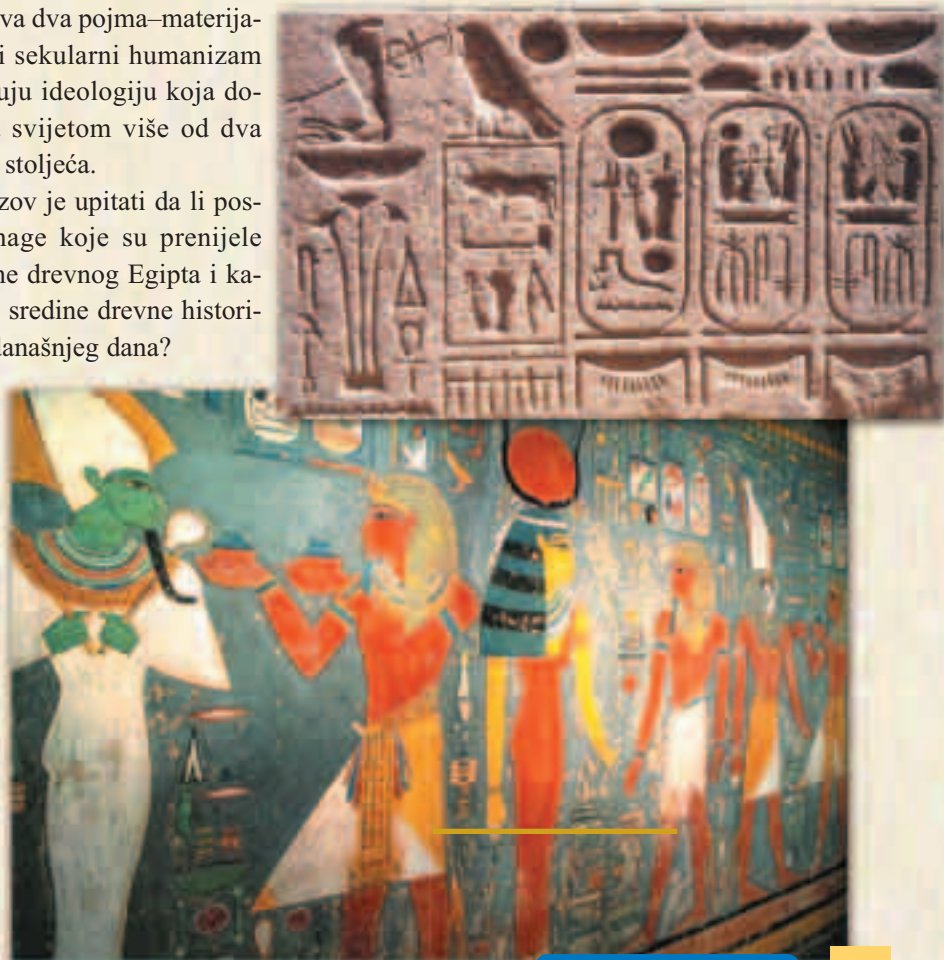
Izazov je upitati da li postoje snage koje su prenijele doktrine drevnog Egipta i kabale iz sredine drevne historije do današnjeg dana?

Bilješke:

- 1 Christopher Knight i Robert Lomas, *The Hiram Key*, Arrow Books, 1997, str. 37
- 2 G. Delafore, *The Templar Tradition in the Age of Aquarius*; Christopher Knight, Robert Lomas, *The Hiram Key*, str. 37
- 3 C. Wilson, *The Excavation of Jerusalem*, Christopher Knight, Robert Lomas, *The Hiram Key*, str. 38
- 4 Murat Özgen Ayfer, *Masonluk Nedir ve Nasıldır?*, İstanbul, 1992, str. 298-299
- 5 Gougenot des Mousseaux in Le Juif, *Judaïsme et la Judaisation des Peuples Chrétiens*, str. 499, 2. Baský, 1886.
- 6 Gougenot des Mousseaux in Le Juif, *Judaïsme et la Judaisation des Peuples Chrétiens*, str. 21, quoting Theodore Reinach, *Histoire des Israélites*, str. 221, i Salomon Reinach, *Orpheus*, str. 299.
- 7 Fabre d'Olivet, *La Langue Hébraïque*, 1815, str. 28
- 8 Mason Dergisi, sayı: 48-49, str. 67
- 9 Christopher Knight, Robert Lomas, *The Hiram Key*, Arrow Books, London, 1997, str. 131
- 10 Christopher Knight, Robert Lomas, *The Hiram Key*, Arrow Books, London, 1997, s. 131
- 11 Richard Rives, *Too Long in the Sun*, Partakers Pub., 1996, str. 130-31
- 12 Murat Özgen Ayfer, *Masonluk Nedir ve Nasıldır?*, İstanbul, 1992, str. 298-299
- 13 Nesta Webster, *Ancient Secret Tradition, Secret Societies And Subversive Movements*, Boswell Publishing Co., Ltd., London, 1924
- 14 Nesta Webster, *Ancient Secret Tradition, Secret Societies And Subversive Movements*, Boswell Publishing Co., Ltd., London, 1924; Theodore Reinach, *Histoire des Israélites*, str. 221, Salomon Reinach, *Orpheus*, str. 299
- 15 Lance S. Owens, *Joseph Smith and Kabbalah: The Occult Connection, Dialogue: A Journal of Mormon Thought*, Vol. 27, No. 3, Fall 1994, str. 117-194
- 16 Lance S. Owens, *Joseph Smith and lah: The Occult Connection, Dialogue: A Journal of Mormon Thought*, Vol. 27, No. 3, Fall 1994, str. 117-194

U sljedećem broju:

OD TEMPLARA DO MASONA

PROŽIVLJENJE POSILIJE

Tokom historije, blagoslovljeni vjerovjesnici, koje je Allah, dž. š., zadužio širili su vjeru Istine, objašnjavali su narodima kojima su poslani Allahovo postojanje i jednoću, saopćili Njegove naredbe i zabrane i opominjali na ponovno proživljenje poslije smrti i na dan kada će odgovarati za sve ono što su uradili. Bez ikakve sumnje, apsolutna je istina Allahovo obećanje, i svi ljudi nakon smrti bit će ponovno proživljeni.

Vjerovati u ponovno proživljenje

Nevjernici, uglavnom, ne žele prihvatiti činjenicu da će nakon smrti ljudi biti ponovno proživljeni. Međutim, nema nikakve koristi od bježanja od ove činjenice, pošto će prije ili kasnije, svi ljudi umrijeti; na Sudnjem će danu izaći pred Uzvišenog Allaha, dž. š., da bi položili račun za ono što su uradili na dunjaluku. I tom danu će spas naći samo oni koji su živjeli na način kako je to Allah, dž. š., u Kur'anu naredio. U pozadini dana obračuna manifestirat će se, nesumnjivo, Allahova neograničena pravednost; grješnici će biti kažnjeni, a oni koji su iskazivali uzorno ponašanje, oni koji su bili poslušni Allahu, dž. š., bit će nagrađeni. Ovo je jedna krajnje očita činjenica. I na taj način će dan vjere iznijeti i objelodaniti činjenicu da su nevjernici bili u velikoj zabludi.

Ne priznavajući odgovornost za ono što su uradili za vrijeme dunjalučkog života, oni koji ne vjeruju ne razmišljaju o danu odgovornosti, a kao rezultat toga iz svojih misli nastoje, prije svega, potisnuti razmišljanje i činjenicu da je smrt veoma blizu. Štaviše, podrugljivim govorima, dosjetkama i šalama nastoje ublažiti ozbiljnost ove teme. Ljudima iz svoje okoline daju savjete u smislu da je smrt daleko, da se ima još

vremena i da je suvišno o tome razmišljati. Međutim, koliko god teže zaboravu, smrt je kategorična činjenica. Allah, dž. š., u Kur'anu ovo pitanje saopćava slijedećim riječima:

Reci: "Smrt od koje bježite zaista će vas stići. Zatim ćete Onome Koji poznaje i nevidljivi i vidljivi svijet vraćeni biti i On će vas o onome što ste radili obavijestiti." (El-Džumua, 8)

Kao što ne žele razmišljati o smrti, ovi ljudi, isto tako, ni proživljenje ne doživljavaju kao jednu blisku, neizbježnu i nepobitnu činjenicu. Primjeri njihovog ovako podrugljivog stava navedeni su u Kur'anu:

A onaj koji roditeljima svojim kaže: "Ih, što mi prijetite da ću biti oživljen kad su prije mene toliki narodi bili i nestali!" - a oni, zazivajući Allaha u pomoć, govore: "Teško tebi, vjeruj, Allahova će se prijetnja, doista, obistiniti!" On odgovara: "To su izmišljotine naroda drevnih!" (El-Ahkaf, 17);

Oni govore: "Zar kada se u kosti i prašinu pretvorimo, zar ćemo, kao nova bića, doista biti oživljeni?"

Reci: "Hoćete, i da ste kamenje ili gvožđe

SMRTI

ili bilo kakvo stvaranje za koje mislite da ne može biti oživljeno." - "Ako će nas u život vratiti?", upitao će oni, a ti reci: "Onaj Koji vas je

i prvi put stvorio", a oni će prema tebi odmahnuti glavama svojim i upitati: "Kada to?" Ti reci: "Možda ubrzo! (El-Isra, 49-51)

Na ova iracionalna pitanja ljudima koji, zbog toga što nisu živjeli kur'an-skim moralom, nisu uspjeli spoznati ove činjenice, o proživljenju, kako je i naglašeno u ajetu, najbolji se odgovor na slijedeći način saopćava u Kur'anu:

Zar čovjek misli da kosti njegove nećemo sakupiti? Hoćemo, Mi možemo stvoriti jagodice prsta njegovih ponovo. (El-Kijama, 3-4)

Kako čovjek ne vidi da ga Mi od kapi sjemena stvaramo, i opet je otvoreni protivnik, i Nama navodi primjer, a zaboravlja kako je stvoren, i govori: "Ko će oživiti kosti kad budu truhle?" Reci: "Oživiti će ih Onaj koji ih je prvi put stvorio; On dobro zna sve što je stvorio." (Ja-sin, 77-79)

Kraj koji očekuje nevjernike

Ljude koji nisu uspjeli spoznati činjenicu da će, zbog toga što nisu vjerovali, na budućem svijetu biti kažnjeni vječnom patnjom moguće je sresti ne samo u prošlosti već u svim periodima. Ovi ljudi, u većini slučajeva, praktikuju ponašanje koje nije u skladu s

poštovanjem prema vjerskim vrijednostima; reakcijama i šalama koje oni izražavaju prema događajima nastoje negativno utjecati na ljude u kontekstu podsvjesnih vjerskih vrijednosti.

Allah, dž. š., Stvoritelj je ljudi i svih živih i neživih bića. Svi su ljudi zaduženi da žive vjerski moral koji je Allah, dž. š., propisao Kur'anom. To što neki ljudi ne prihvataju ovu činjenicu ne dolazi u značenju da će biti riješeni ove odgovornosti, jer, kada dođe "dan vjere", svaki će čovjek apsolutno savršeno dobiti odgovor na sve ono što je uradio u toku dunjalučkog života. A patnje s kojima će se, kao rezultat svojih djela, susresti nevjernici bit će toliko jake i trajne da ih je nemoguće uporediti s bilo kakvim bolom i patnjom ovog svijeta. Za stanje ovih ljudi Allah, dž. š., u Kur'anu kaže slijedeće:

Ostavi one koji vjeru svoju kao igru i zabavu uzimaju, i koje je život na ovome svijetu obmanuo, a opominji Kur'anom da čovjek, zbog onoga što radi, ne bi stradao, jer osim Allaha - ni zaštitnika ni posrednika neće imati i jer se od njega nikakva otkupnina neće primiti. Oni će, zbog onoga što su radili, biti u muci zadržani; njih će ka piće od ključale vode i patnja nenasna, zato što nisu vjerovali. (El-En'am, 70)

Stanje nevjernika na dan obračuna

Kijametski dan jeste trenutak kada će ljudi jasno vidjeti cijelu istinu. Nevjernici će napokon biti suočeni sa činjenicom ahireta, u koji nikako nisu vjerovali da će doći, sa činjenicom koju su, zbog svog nevjerovanja, konstantno negirali i od

koje su cijeli život bježali. Vidjet će rezultat svoje ovosvjetske zablude, tražit će način za povratak, ali neće ništa neće moći postići.

Kijametski dan jeste dan kada će, "priznali to ili ne" svi ljudi doživjeti događaje vezane za taj dan, koje je Allah, dž. š., saopćio u Kur'anu. Nakon puhanja u sur, desit će se neviđeni događaji, rasparčat će se i Zemlja i nebesa, svi će ljudi biti proživljeni jednim novim stvaranjem. Taj dan je dan kada će se kategoričnim razdvajanjem razdvojiti oni koji su vjerovali od onih koji su nijekali, kada će biti smješteni u svoja vječna prebivališta. Nebesa i zemlja, koji će taj dan biti ponovno stvoreni, bit će mjesta vječnog života. Svaki će čovjek ponaosob biti izveden pred Uzvišenog Allaha, dž. š., pred Njim će do u najsitnije detalje položiti račun za sve ono što je uradio tokom dunjalučkog života. U Kur'anu se na slijedeći način saopćavaju detalji događaji koji će se desiti na dan obračuna:

I u rog će se puhnuti, i umrijet će oni na nebesima i oni na Zemlji, ostat će samo oni koje bude Allah odabrao; poslije će se u rog po drugi put puhnuti i oni će, odjednom, ustati i čekati;

I Zemlja će svjetlošću Gospodara svoga zasjati i Knjiga će se postaviti, vjerovjesnici i svjedoci će se dovesti, i po pravdi će im se svima presuditi, nikome se neće nepravda učiniti; svako će dobiti ono što je zaslužio, jer On dobro zna šta je ko radio;

Oni koji nisu vjerovali u gomilama će u Džehennem biti natjerani, i kad do njega dođu, kapije će se njegove pootvarati i čuvari njegovi će ih upitati: "Zar vam nisu dolazili vaši poslanici, koji su vam ajete Gospodara vašeg kazivali i opominjali vas da ćete ovaj vaš dan doživjeti?" - "Jesu", reći će oni, "ali još je davno određeno da će nevjernici kažnjeni biti";

I reći će se: "Ulazite na džehennemske

kapije, vječno ćete u njemu boraviti!" Grozna li prebivališta onima koji su se oholili!;

A oni koji su se Gospodara svoga bojali u povorkama će u Džennet biti povedeni, i kad do njega dođu, a kapije njegove već širom otvorene, čuvari će im njegovi reći: "Mir vama, od grijeha ste čisti, zato udite u nj, u njemu ćete vječno boraviti!"; I oni će reci: "Hvala Allahu, Koji nam je obećanje Svoje ispunio i u Džennetu nam mjesto darovao, da se u njemu nastanimo gdje hoćemo!" Divne li nagrade onima koji su se trudili!;

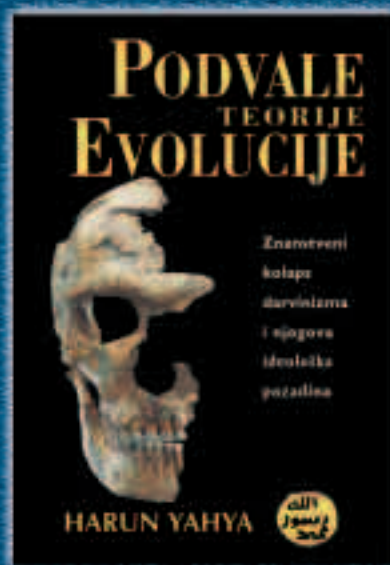
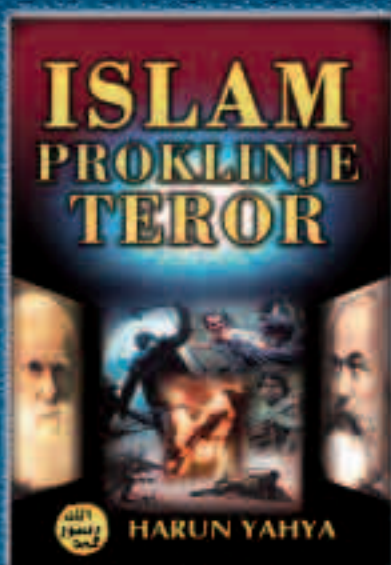
I vidjet ćeš meleke kako prijesto okružuju, veličajući i hvaleći Gospodara svoga; i svima će se po pravdi presuditi i reći će se: "Hvaljen neka je Allah, Gospodar svjetova!" (Ez-Zumer, 68-75)

Taj će dan, kada sve postane sasvim jasno, oni koji nisu vjerovali i primali pouku biti odvedeni u Džehennem, gdje će vječno ostati. A ono što trebaju uraditi oni koji ne žele suočiti se s vječnim džehennemskim patnjama saopćenim u kur'anskim ajetima jeste da što prije upoznaju i priznaju Svemogućeg Allaha, dž. š., i da počnu besprije-korno i potpuno živjeti prema načelima uzornog morala saopćenog u Kur'anu.

A vjernici, koji su se bojali svoga Gospodara, taj će dan biti zadovoljni što su postigli ono što im je Allah, dž. š., obećao. Spokojni positizanjem Allahovog zadovoljstva ući će u Džennet, koji je, kao Svoju milost, Svevišnji za njih pripremio.

DJELA HARUNA YAHYE NA BOSANSKOM

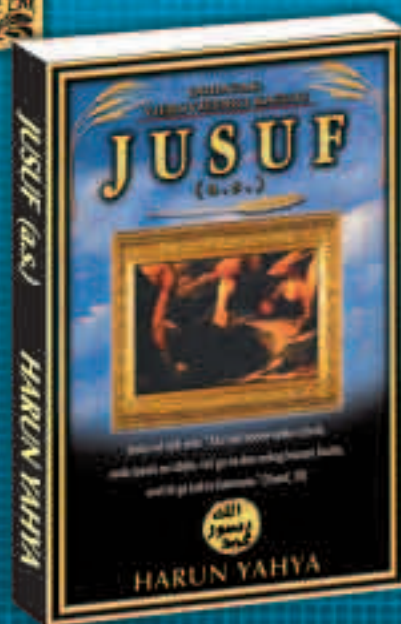
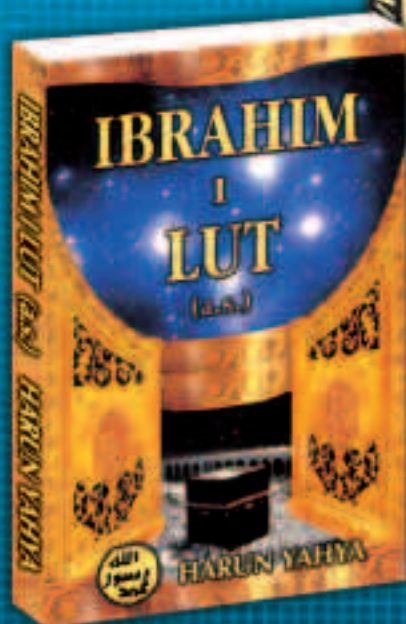
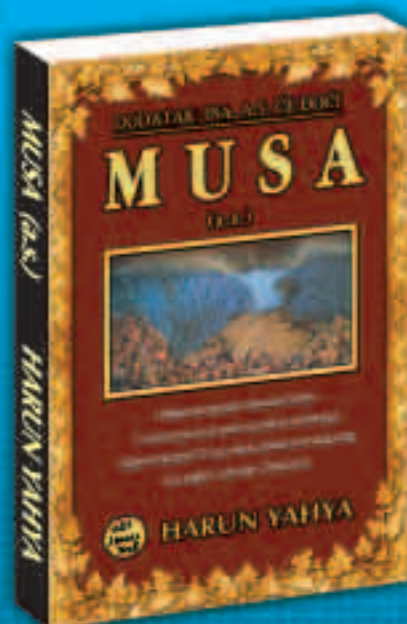
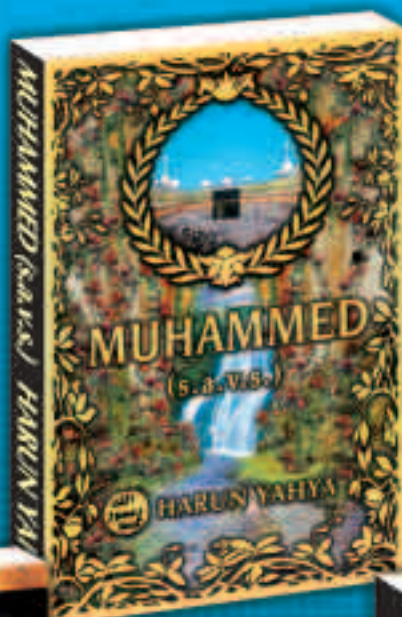
DOKUMENTARNI FILMOVI

POVIJEST PEJGAMBERA

BOSANCIJA

HARUN YAHYA

www.harunyahya.com